

TURAI HÍRLAP

KULTURÁLIS-KÖZÉLETI HAVILAP

1998. OKTÓBER-NOVEMBER

TURA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK ÚJ KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

Kálna Tibor

*Köles Mihály
alpolgármester*

*TÓTH ISTVÁN
polgármester*

Diós Csaba

Békési István

*Tóth-Zsiga
István*

Kuti József

*Dr. Duliskovich
Tibor*

*Pálinkás
Ildikó*

*Lakatos
Gyula*

*Szilágyi
László*

*Tóth István
(Nagy-Tóth)*

Sára András

Gyenes László

Pásztor László

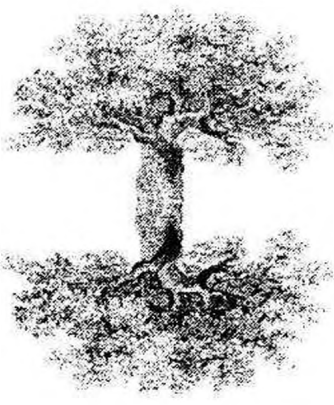
LAPUNK TARTALMÁBÓL

Helyhatósági választások ✂ A hőforrás hasznosításának lehetőségei
Árpád kori temetőt találtak ✂ 1848-as lovas emléktúra
Turai Énekmondók ✂ ŐTévesek randevúja
Az őstermelői igazolványról ✂ Testépítés

ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐ VÁLASZTÁS

1998

**ÖNKORMÁNYZATI
ÉS KISEBBSÉGI
VÁLASZTÁSOK**
1998. október 18.

...az egyes polgárnak
a közdolgok folyásába tekinteni joga
és kötelessége...”
(Kölesy Ferenc)

Az 1998. október 18-ai önkormányzati választás lebonyolításához szükséges személyi és tárgyi feltételeket a Polgármesteri Hivatal biztosította. A szavazás napján 6 óra előtt a 8 szavazókörből 7 szavazókörben észlelt a Szavazatszámoló Bizottság és a Választási Bizottság un. rendkívüli eseményt. A szavazókörök épülete előtt a bejárat járdareszen fehér festékkel felfestett, polgármester jelöltet propagáló felirat volt látható, ami a választópolgárok választási akaratának befolyásolását célozta. A szavazatszámoló bizottságok elnökei ezt a tény jelentették a helyi választási irodához. A választási törvény 41. és 42. §-ában foglaltak alapján az iroda részéről intézkedés történt a felirat olvashatatlanná tételére. Ezt követően a választás napján semmiféle rendkívüli esemény nem zavarta meg a szavazást. A 8 szavazókörben reggel 6 órától lehetett szavazni, este 7 óráig. Ekkor került sor a szavazóhelyiségek bezárására, majd a szavazatok összesítésére. A szavazókörök eredményeinek összesítése után a 8 szavazókörben a szavazóként megjelentek száma: **2442 fő** volt, mely a szavazásra jogosult **6225 főnek a 39,2 %-a**. Az érvénytelen szavazatok száma összesen: **65** volt. A választási törvényben foglaltak szerint ezeket a szavazólapon érvényes szavazatként elfogadni nem lehetett. A választás eredménye a választás éjjelén meghirdetésre került, de nem volt végeredménynek tekinthető. A választási törvény megsértésére hivatkozva a jelölt, a jelölő szervezet, az érintett választópolgár, illetőleg jogi személy **panaszt** nyújthatott be a választási bizottsághoz. A választási bizottság panaszt elbíráló és egyéb döntése ellen **kifogást** lehetett emelni a törvényben meghatározott időn belül. E jogorvoslati lehetőséggel senki nem élt, így a választás napján meghirdetett eredmények végeredménynek számítanak.

1./ A polgármester jelöltekre leadott szavazatok száma összesen: **2424**. A polgármester választás végeredménye: **1713** szavazattal Tura polgármestere: **Tóth István**. Szabó László **458**, Pásztor Gábor **253** szavazatot kapott.

2./ Az önkormányzati képviselő jelöltekre leadott érvényes szavazatok száma: **20567**. A választás végeredménye a kapott szavazatok sorrendjében: **Köles Mihály 1393**, **Kálna Tibor 1363**, **Kuti József 1296**, **Diós Csaba József 1266**, **Békési István 1161**, **Dr. Duliskovich Tibor 1005**, **Pálinkás Ildikó 979**, **Tóth-Zsiga István 942**, **Pásztor László 934**, **Gyenes László 864**, **Sára András 848**, **Tóth István (Nagy-Tóth) 774**, **Szilágyi László 759**, **Lakatos Gyula Róbert 577** (cigány kisebbségi képviselő) **Németi Péter 730**, **Darnyik Árpád 709**, **Pásztor Gábor 647**, **Gólya István 635**, **Tóth-Antal Istvánné 607**, **Tóthné Kocsis Ildikó 464**, **Kiss Tibor 405**, **Szota János Mihályné 402**, **Holló Ildikó 390**, **Gólya István László 361**, **Tóth József Géza 351**, **Tóth József János 315**, **Vidák András 219**, **Csorba József Tibor 171**. Összesen **20.567** szavazat. Lakatos Gyula Róbert képviselő jelölt bejelentkezésekor vállalta a cigány kisebbség képviseletét is. Tekintettel arra, hogy elérte a 13.-ként bejutott képviselőre adott szavazatok felét, a választási törvény értelmében 14.-ként, mint teljes jogú képviselő került a testületbe. Így Tura Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete 15 fős: 1 fő polgármester, 14 fő önkormányzati képviselő.

3./ A Megyei Közgyűlés tagjainak választása során a választási eredmények meghirdetésénél csak részeredményt tehetünk közzé, mert Pest megye többi településén a leadott szavazatok száma, illetve aránya ismeretlen volt.

A végeredmény:

1./ FIDESZ Magyar Polgári Párt	30 fővel
2./ MSZP	23 fővel
3./ Független Kisgazdapárt	8 fővel
4./ SZDSZ	6 fővel
5./ MIÉP	6 fővel
6./ Pest megyei Független Polgármesterek Szövetsége	5 fővel
7./ Életet az Éveknek Klubszövetség	2 fővel.

Pest megyei Közgyűlés létszáma összesen: **80 fő**.

A 6.-ként bekerült Pest megyei Független Polgármesterek Szövetsége 5 fővel:

Dr. Schmidt Géza a szövetség elnöke,
Tóth István Tura polgármestere,
Gódor András Dány polgármestere,
Luttenberg Gusztáv Dunaharaszti polgármestere,
Garádi István Gyömrő volt polgármestere.

A választási törvény értelmében a jelöltek által leadott ajánlószelvényeket - mivel a jelölésnek az ajánló szelvényre vonatkozó adatai nem nyilvánosak - a választás napján meg kell semmisíteni. A törvény 59. §-ában foglaltaknak megfelelően az ajánlószelvények és ezek nyilvántartásának megsemmisítése - elégetés formájában - megtörtént, amiről jegyzőkönyv készült.

Tura, 1998. október 27.

Tóth János HVB elnöke

ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐ VÁLASZTÁS

1998

	Polgármester jelölt neve	Jelölő szervezet	Kapott érvényes szavazat
1./	TÓTH ISTVÁN	független	1713
2./	Szabó László	független	458
3./	Pásztor Gábor	független	253

	Képviselő jelölt neve (címe)	Jelölő szervezet	Kapott érvényes szavazat	%
1./	KÓLES MIHÁLY (Kossuth L. út 123.)	Vigyzó Kör	1393	6,77
2./	KÁLNA TIBOR (Dózsa Gy. u. 1.)	Vigyzó Kör	1363	6,63
3./	KUTI JÓZSEF (Bartók B. tér 15.)	Vigyzó Kör	1296	6,30
4./	DIÓS CSABA JÓZSEF (Erdész út 16.)	Független	1266	6,16
5./	BÉKÉSI ISTVÁN (Radnóti M. u. 4.)	Független	1161	5,64
6./	DR. DULISKOVIČ TIBOR (Kaszinó tér 1.)	Független	1005	4,89
7./	PÁLINKÁS ILDIKÓ (Zsámboki út 16.)	Független	979	4,76
8./	TÓTH-ZSIGA ISTVÁN (Szövetség út 79.)	Vigyzó Kör	942	4,58
9./	PÁSZTOR LÁSZLÓ (Radnóti M. u. 1.)	Független	931	4,54
10./	GYENES LÁSZLÓ (Zsámboki út 22.)	Független	864	4,20
11./	SÁRA ANDRÁS (Kossuth L. út 48.)	Független	848	4,12
12./	(NAGY) TÓTH ISTVÁN (József A. u. 9.)	Független	774	3,76
13./	SZILÁGYI LÁSZLÓ (Hősök útja 6.)	Független	759	3,69
14./	Németi Péter (Park út 18.)	Független	730	3,55
15./	Darnyik Árpád (Galgahévízi út 20.)	Független	709	3,45
16./	Pásztor Gábor (Szent István út 29.)	Független	647	3,15
17./	Gólya István (Katona u. 13.)	Független Kisgazdapárt	635	3,09
18./	Tóth-Antal Istvánné (Zsámboki út 68.)	Független	607	2,95
19./	LAKATOS GYULA ROBERT (Tavaszi u. 2.)	Független kisebbségi	577	2,81
20./	Tóthné Kocsis Ildikó (Újhegy köz 2.)	Független	464	2,26
21./	Kiss Tibor (Munkácsy M. u. 13.)	Független	405	1,97
22./	Szota János Mihályné (Nyárfa u. 20.)	Független	402	1,95
23./	Holló Ildikó (Vasút út 50.)	Független	390	1,90
24./	Gólya István László (Rákóczi út 68.)	Független	361	1,76
25./	Tóth József Géza (Bari) (Aradi Vért. u. 39.)	Független	351	1,71
26./	Tóth József János (Bajcsy-Zs. u. 12.)	Független	315	1,53
27./	Vidák András (Dankó Pista út 17.)	Független	219	1,06
28./	Csorba József Tibor (Bacsó B. u. 14.)	Független	171	0,83

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS !

Tura Nagyközség Önkormányzatának Polgármesteri Hivatala pályázatot hirdet
a **HIVATAL PÉNZÜGYI CSOPORTVEZETŐI ÁLLÁSÁRA.**

Feltételek: - szakirányú egyetemi vagy főiskolai végzettség, vagy
- középiskolai - lehetőleg szakirányú - érettségi bizonyítvány és felsőfokú pénzügyi szakképesítést bizonyító oklevél,
- legalább két éves - pénzügyi munkakörben (elsősorban költségvetési intézménynél) szerzett - szakmai gyakorlat.
Bérezés a Köztisztviselők törvény figyelembevételével.

A KINEVEZÉS HATÁROZATLAN IDŐRE SZÓL, a munkakör BETÖLTHETŐ: 1999. JANUÁR 4-től.

A pályázatnak tartalmaznia kell: - szakmai önéletrajzt,
- az iskolai végzettséget igazoló okleveleket, vagy hiteles másolatokat,
- 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt.

A pályázat iránt érdeklődni lehet: Vadász György jegyzőnél ☎ 06-28-466-160/101

A pályázatok benyújtási határideje: a Belügyi Közlönyben való megjelenéstől számított 15 napon belül.

A pályázatokat a következő címre kérjük: **Tura Nagyközség Polgármesteri Hivatala (2194 Tura, Petőfi tér 1.)**

A pályázatok elbírálásának várható ideje: legkésőbb 1998. december 23. A pályázatokat bizalmasan kezeljük.

A pályázatot a pályázat elbírálását követően 5 munkanapon belül írásban értesítjük az eredményről.

Vadász György jegyző

**TISZTELT POLGÁRTÁRSÁK, KÉPVISELŐTÁRSÁK,
HÖLGYEIM ÉS URAIM! KEDVES TURAI LAKOSOK!**

Az idő homokóráján a második önkormányzati ciklus is lepergett, s íme harmadszor állok itt a jelenlévők előtt, hogy megköszönjem bizalmukat! Harmadszor mondom. Szent Pál szavait kicsit kiegészítve: Isten kegyelméből és az Önök akaratából vagyok.

Immár szokásomhoz híven köszönetet mondok mindenkinek az előző ciklusban kapott támogatásokért, a biztató szavakért, a segítő véleményekért és a bíráló észrevételekért egyaránt. Köszönöm az elmúlt ciklusban önkormányzati tevékenységet vállaló képviselők és bizottsági külsős tagok munkáját, áldozatvállalását. Tettük, amire négy éve esküvel vállalkoztunk: biztosan működtettük az intézményeinket és a falu gyarapodását szolgáltuk. Mint az összefoglaló filmből látják majd, befejeztük a csatornahálózat építését, megszólaltak a telefonok a lakásokban, elindult a hagyományörzés a művelődési házban, internetre kapcsolódott az iskola. Előbbre léptünk a környezetvédelemben, megbízhatóan és emberhez méltó körülmények között üzemel a vásártér, segítettük a rászorulókat és közmunkát szerveztünk a munkát keresők egy részének.

Mindezek ismeretében tekintjük át az előttünk tornyosuló feladatokat. Az önkormányzatoknak vannak törvényi előírásban rögzített úgynevezett kötelező és a képviselő-testület által a lakosság érdekében önként felvállalt feladatai. A mindennapokban ez a két terület ritkán kap megkülönböztetést, inkább elkülönül az üzemeltetés-fenntartás és a felhalmozás-fejlesztés kategória. Amikor intézményeink tevékenységét áttekintjük, látjuk, hogy mi minden kapcsolódik egy-egy intézmény munkájához.

Óvodák: nagyrészt üzemeltetési költségekkel, eszköz- és esetenként felújítási igényekkel.

Iskola: az üzemeltetési költségek mellett számottevő a fejlesztési igény. Park úti iskola életveszélyes állapotának megszüntetése, a Tabán úti iskola épülete omladozik. Az oktatás terén el kell dönteni, hogy egy helyen vagy két helyen történik az iskolai oktatás. Meg kell vizsgálni, hogy a tornacsarnok ügyének előbbre viteléhez, honnan lehet pénzt előteremteni.

Egészségügy: Lesz-e rendelő privatizáció? Megvalósul-e az egészségmegőrzési felvilágosítás rendszere.

Szociális Otthon: meg kell valósítani az idősekről gondoskodó hálózatot, és el kell dönteni, hogy a konyhát hogyan alakítsuk ki. Törvényi előírás az idősek napközi otthonának beindítása, de ennek módját és kihasználhatóságát alaposan át kell gondolni!

Művelődési Ház: Az első ciklusban azt kívántuk, hogy a sokféle program nője ki a jelenlegi lehetőséget. Mára megtörtént. A kis épület állapota döntési kényszert jelent: felújítani vagy egy hosszabb programban átépíteni érdemes.

Könyvtár: Helyszűkében van, további bővítés csak a Művelődési Ház átépítésével képzelhető el.

Falumúzeum: a környék leggazdagabb gyűjteményével rendelkezik, szükséges a felújítása, valamint a fűtési gondok megoldása.

Közégszűztemetés - MESZ: A szétszórt tagozódás néha a munkában is tükröződik. Be kell fejezni a műhelyek kialakítását, a hatékonyabb tevékenység érdekében. Ezzel a Jenei porta és a hivatal mellett lévő épületek felszabadulnak.

hasznosításuk lehetővé válik. Szükséges a vízelvezető árkok, meglévő járdák, utak karbantartásának megszervezése közhasznú munkásokkal, helyi vállalkozókkal.

Polgármesteri Hivatal: Az 1990-ben elképzelt tagozódással „átvészelte” a jegyző és a pénzügyi vezetők váltását. Új tagozódás az Unió csatlakozási követelmények ismeretében kialakítható.

Vízmű Kft.: önkormányzati vagyonnal működő és gazdálkodó gazdasági egység. Esetenként pénzügyi támogatásra szorul. A földben lévő elhasználandó vascsövek cseréje elkerülhetetlen.

Csatornahálózat és tisztító (Kommunál Kft): központi támogatással üzemel.

Szilárd hulladéklerakó: A négy község beruházásában készülő telep korszerű hulladékgazdálkodásra alkalmas lesz. Elkészülte a jövő évben várható. Ezért már most meg kell szervezni az üzemeltetést, az üzemeltető vezetőt, a gépeket és a begyűjtési technológiát. Érdekelte kell tenni a lakosokat a szelektív gyűjtésben.

Sport: Továbbra is támogatni kell a sportot, tömeg- és versenysportot.

Melegvíz: hasznosítása a következő ciklus nagy erőpróbája lesz. Sajnos az évek folyamán csak érdeklődők voltak, komoly befektetők nem. Ezért az önkormányzatnak saját erejére és leleményességére támaszkodva, különböző helyekről pályázati pénzeket nyerve lehet kímoldítani a holtpontról. Ennek érdekében tárgyalj és tárgyalj gyakran, országgyűlési képviselővel, szakminisztériumokkal és továbbra is készítsük újabb pályázatunkat a fokozatosság elvét betartva. "Nagy ajánlólevél, hogy az infrastruktúra már kiépült." - mondták a múlt héten az országos balneológiai értekezlet szakemberei. Kérdés: az eddigi formában, a megszokott fürdő kialakítást választjuk, vagy az új szemléletű ún. reaktivizációs turizmus, üdülő elképzelés formálódik - környezetbarát építési technológiával. A következő hetek, hónapok és a pályázati eredmények reméljük választ adnak a kérdésre.

Utak: vannak a közúti igazgatóság útjai és a belterületi utak. Az önkormányzat kötelező feladata a meglévő utak fenntartása. A képviselő-testületben helyet foglaló szakemberek bevonásával kell rövid időn belül megoldást találni az utak felújítására, építésre. Az útépités csak lakossági áldozatvállalással vezet eredményre.

Kastély: A műemlékvédelem csődje. Mikor elégteli megvalak a tehetlenséget?

Temető: nem várhat tovább, az új temető területének körbe fásítása már megtörtént.

Közégszűztemetés: kialakítását a terveknek megfelelően el kell kezdeni.

Rendőrség: A rendőrség két fővel már beindult. Mindezek megvalósításához három dolog kell: ez a három dolog pedig "pénz, pénz, pénz". Mindnek csak akkor van értelme, ha az embert szolgálja. S az ember nemcsak anyag, nemcsak az anyagi világ egy darabja! Attól több. Az önkormányzatnak foglalkozni kell a családokkal, a fiatalokkal, az öregekkel. Azokkal is, akiket elhagytak, akik még, vagy már magatehetetlenek, akik akarnak, de nem tudnak sorsukon változtatni.

Itt vannak az iskolába éhesen induló gyermekek, az óra alatt (éhségtől) el-elszédülő fiatalok. Itt vannak az önhibájukon kívül munkát nem kapó asszonyok és férfiak, akik az első szóra jönnek közhasznú munkára, mert nem élőködni akarnak. De itt vannak azok is, akik a törvényt kihasználva élőködni, munkanélküli segílyt követelnek, de a felajánlott munkát nem fogadják el. Itt vannak az idősek, a betegek, akik egyedül, vagy kettesben segílyre szorulnak, dolgozni, önmagukat ellátni képtelenek, de szeretnének még a saját lakásukban éldegelni, mert megszokták a környezetet. Ezért szükséges megvizsgálni a volt bölcsöde épületet. És azokat is meg kell hallgatni, akik csupán bánatukat, panaszukat akarják elmondani - mert a segílynyújtás ezen formája is elkötelezettségéből adódik. "Szükség van azokra az emberekre, akik álmodni, nagyot álmodni mernek"- mondta az október 23-i ünnepség szónoka. Ezzel teljesen egyetértve jutott eszembe Kolumbusz Kristóf, aki álmodott, nagyot, merészet. De nem csak álmodott, hanem álma megvalósításához tettekkel járult hozzá. Felszerelte hajóit, a tengerészeket lelkesítette, megszervezte a hajók életét. És a napi munkából kivette részét. Nem tudom őt úgy elképzelni, hogy csak ábrándozott hajókabinja mélyén, sokkal inkább elképzelem, hogy együtt élt matrózaival, fogta a kormányrudat, ha szükség volt rá, vagy markolta a vitorlakötelet. Mert a legszebb álom sem valósul meg, ha az - vagy azok -, akik álmodnak a gyakorlati dolgoktól távol tartják magukat.

A képviselő-testület tagjaival beszélgetve úgy látom: ebben a testületben megvan az álmodás és a megvalósítás képessége. Meg kell alkotnunk a harmadik évezredre Tura arculatát. Készülnünk kell az államalapítás és a kereszténység felvételének milleneumi ünneplésére, hogy

polgáraink lelki, szellemi töltekezéssel köszönthessék ezeréves európaiságunkat. Ebbe az ünnepségsorozatba be kell vonni testvérközségeink minél szélesebb rétegét is. Meg kell alkotnunk a magunk európai csatlakozását, ami azt jelenti: az itt élők tisztessége törvény és embertisztelete, toleranciája, nyelvismerete, környezetszeretete mind-mind megfelel az európai normáknak. Ha az idelátogató turista biztonságban érzi magát, ha pénzéért tisztességes szolgáltatást kap, szívesen viszi hírünket a világra. De településünk nem fejlődhet a térség, a Galga mente fejlődése nélkül. Különösen nem fejlődhet szomszédai rovására. Az Európai Unió nem egyes településeket, hanem régiók fejlődését támogatja. Községünk az elmúlt nyolc évben a térség meghatározó településévé vált. Rajtunk múlik, hogy ezt a pozíciót tovább erősítjük-e, vagy partatlan vitákkal hagyjuk az életet magunk mellett elszaladni.

„Hajt az idő gyorsan, rendes úján eljár;

Ha felülünk felvesz, ha maradunk – nem vár” – írta Arany János és ez a következő években, évezredben is igaz lesz.

A képviselő-testület és a magam nevében még egyszer megköszönöm bizalmukat, kérem munkálkodásunkhoz támogatásukat, fohászokodva Vörösmartyval:

„Isten segíts! Népeknek Istene!

Tedd jóra munkássá e nemzetet,

Hogy amihez fog óriás keze,

Végre hajtson minden kezdetet.

Add, hogy mit emberész és kéz kivíthat,

Ne várja mástól, mint szerencsedíjat!”

Tóth István

polgármester

(Az 1998. október 27-i testületavatáson elhangzott beszámoló)

TISZTELT TURAI VÁLASZTÓPOLGÁROK !

Az 1998. október 18-i helyhatósági választások végeredményének ismeretében, mint újra választott polgármester köszöntöm Önöket. Képviselőtársaim és a magam nevében köszönöm bizalmukat és reménykedünk, hogy a választási eredményekkel azok is elégedettek, akik nem éltek állampolgári jogukkal. Nehéz feladatra vállalkoztunk. Az önkormányzatok lehetősége egyre szűkebb, az emberek türelmetlensége viszont növekszik. Sokan saját ügyükben is az önkormányzat segítségét várják - másokat feszültté tesz a tehetetlenség. Most az elején kérem: legyünk egymáshoz türelmesebbek, nyitottabbak. Akkor össze tudunk fogni és a napi gondokon is felülemelkedhetünk. Honfoglaló őseink összefogással szereztek nekünk Hazát. Az évezred végén nekünk is összefogással kell e hazát, e települést utódaink részére gyarapítani. Ehhez kérem mindannyiuk segítő támogatását, családjainknak pedig Istentől áldott békés, holdog, nyugodt körülményeket, hitet és kitartó munkát kívánok!

Tóth István - polgármester

Értesítés!

Értesítjük a
Tisztelt Lakosságot, hogy
TÓTH GÁBOR
országgyűlési képviselő
Turán minden hónap
első csütörtökén
16 órától 17.30 óráig
a polgármesteri hivatal
tanácskozótermében
fogadóórát tart.

Az Érd Városi Művelődési Központ rendezésében
1998. NOVEMBER 15-25-ig

A PEST MEGYEI AMATŐR KÉPZŐMŰVÉSZEK KIÁLLÍTÁSA

tekinthető meg.

A kiállított munkák között szerepelnek

DOLÁNYI ANNA (szöveg),

KÁLNÁNÉ ADÁM ANITA (grafika),

VARJU KRISZTINA (festmény)

alkotásai is.

Gratulálunk nekik!

**Tájékoztató a képviselő-testület
1998. október 27-i üléséről**

Az alakuló ülésen ünnepélyes esküt tett az újonnan megválasztott képviselő testület és a polgármester. A képviselő-testület napirendi pontjai között szerepelt a polgármester illetményének megállapítása. A polgármester illetményét - a jelenlegi szerint - 140 eFt/hó összegben állapította meg. További napirendi pontban, az alábbi állandó bizottságokat alakította: - Pénzügyi Bizottság, - Szociális és Egészségügyi Bizottság, - Oktatási-, Kulturális és Sport Bizottság és Településfejlesztési Bizottság. Módosította a jelenleg érvényben lévő Szervezeti és Működési Szabályzatát az új képviselő-testület névsora szerint, megállapította benne az ülések kezdő időpontját, mely minden hónap utolsó keddjé, délután 14 óra lesz. Módosította továbbá azzal, hogy a választásokon az etnikai kisebbség legtöbb szavazatot kapott képviselője: Lakatos Gyula Róbert az etnikai kisebbség szószólójának tekintendő és mint cigány kisebbségi képviselő vesz részt az üléseken. *P.Jné.*

**TÉRSÉGFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ
A HŐFORRÁS HASZNOSÍTÁSÁRA**

Tura 1996 óta alapító tagja a Galgamenti és Gödöllő Környéki Önkormányzatok Társulásának. A társulás a Pest megyei Területfejlesztési Tanácshoz térségfejlesztési koncepció készítésére benyújtott pályázatával nyert összeget és a szükséges önrészt felhasználva térségfejlesztési koncepciót készített a GATE Agrárszociológia Tanszékével. A térségfejlesztési koncepció által megjelölt fejlesztési irányt Dr. Kovács Dezső (egyetemi adjunktus, GATE Agrárszociológia Tanszék) foglalja össze legszemléletesebben a turizmusról szóló fejezetben: *"Ma már jól körvonalazható, hogy a térségnek minden lehetősége megvan egy izgalmas, történelmet, kultúrát, természetet, szabadidőt, fitness, hagyományokat magában foglaló komplex turisztikai kínálat létrehozására. Ennek főbb elemei a Gödöllői Grassalkovich Kastély komplex kínálata, a térségben meglévő termál kapacitás hasznosítása, a térség történelmi, kulturális és művészeti hagyatékának és a kortárs helyi művészetek alkotásainak bemutatása, az egyetem révén egy szakmai, tudományos, kiállítási és vásári aktivitás meghonosítása, a térség kellemes természeti környezete, a néphagyományok újjáélesztése és falusi környezetben történő bemutatása, a biogazdálkodás szélesítése, a divat, a sport, a lovaglás."* Ez a fejlesztési javaslat harmonizál a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium térségfejlesztési koncepciójával és a Pest megyei térségfejlesztési koncepcióval is, valamint az Európai Unió elvárásainak is megfelel - térségfejlesztési, vidékfejlesztési és környezetvédelmi szempontból. A koncepció integrált fejlesztésben gondolkodik, és a helyi humán és természeti erőforrásokra alapozva, a fokozatosságra, az öngerjesztő folyamatos fejlesztésre épül fel. A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium az "Alföld program" keretében Alföldi Ökotérség - fejlesztési pályázatot irt ki. Tura nagyközség az Alsó Galga mente településeivel összefogva pályázatot nyújtott be fejlesztési koncepció és programkészítés támogatására. A pályázat címe: *"Ökológiai gazdálkodás, ökoturizmus, ökofalu és rekreációs termálfalu létrehozása az Alsó Galga mentén."* A címben szereplő rekreációs termálfalu létrehozása a Balneológiai Társaság fejlesztési elképzeléseiben is elő-

terbe került az utóbbi időben. A társaság 1998. október 16-i Harkányban megrendezésre került vándorgyűlésén hallhattunk a rekreációs termálfalu létrehozásáról - Tura vonatkozásában. A vándorgyűlés ideálisnak tartotta erre a feladatra Turát és környékét. A falu a hagyományos Galgamenti népi építészeti kultúra felhasználásával létesíthető a Hőforrás melletti területen. A leendő faluban az üdülni vágyó családok a legkellemesebben, hatékonyan tudnak regenerálódni a gyógyvíz erejének segítségével, és megtanulhatnak az ökológiai életmód modell szerint élni. Emellett a galgahévízi biofarmon termesztett vegyszermentes élelmiszereket fogyaszthatják (az ökológiai gazdálkodás termékeit). A benyújtott pályázatunk credményes volt. 1mFt-ot nyertünk rajta. Az így elnyert összeget a saját erővel kiegészítve fel tudják használni a térségfejlesztési program készítésére az önkormányzatok, azokkal a cégekkel, civil szervezetekkel együtt, amelyek a pályázat készítése során segítségüket felajánlották a témához. A továbbiakban is szükséges minden pályázati lehetőséget megragadni annak érdekében, hogy a térség a fejlesztésekhez szükséges pénzeket elő tudja teremteni és a befektetőket sikerüljön a térségbe vonzani. Terveink között szerepel az 1998. évi Turisztikai Célelőirányzathoz a kút rehabilitációjára, a gyógyvízzé minősítésre, valamint a termálfalu és gyógyüdülő falu, a strand létesítését célzó megvalósíthatósági tanulmányterv készítésére is pályázni. Ezúton szeretnénk köszönetünket kifejezni Tóth Gábor országgyűlési képviselőnek a pályázatokhoz nyújtott hathatós segítségért!

A térség fejlődésének lehetőségei kezdenek körvonalazódni. Nyilvánvaló, hogy az út csak a térség önkormányzatainak, gazdasági erőinek, és az itt élő embereknek az összefogásával járható sikeresen végig. Ezt a munkát szakembereknek kell koordinálni az eredményesség érdekében. A Térségfejlesztési Társulás tervei között szereplő koordinációs térségfejlesztési menedzserirodát mielőbb fel kell állítani az Alsó Galga mentén, közös költségviseléssel finanszírozva.

Breczné Zsigmond Jolán - Műszaki Csop. Vez.

**SAJNÁLATOS MÓDON ÉVRŐL ÉVRE
CSÖKKEN TURA KÖZSÉG LÉLEKSÁMA.
A LEGFRISSEBB STATISZTIKAI ADATOK SZERINT: 7922 FŐ,
AMELY 27-TEL KEVESEBB, MINT A MEGELŐZŐ ÉVBEN VOLT.**

GÖDÖLLŐN IS MEGALAKULT A RIB TERÜLETI BIZOTTSÁGA

Tanácskozott a GKRTÉ Választmánya

Mint az korábbi számainkból ismert, Tura Nagyközség Önkormányzata is tagja a Gödöllő és Környéke Regionális Turisztikai Egyesületnek. Az Egyesület tagjai rendszeres tájékoztatást kapnak az egyesület munkájáról, szakmai rendezvényeiről, a tagtelepülések kulturális programjairól a havonta megjelenő **EGYESÜLETI HÍRLEVÉL**-ben, melynek szerkesztésében **KUTI JÓZSEF** is közreműködik. Az alábbi összefoglaló is tőle érkezett:

A Gödöllő és Környéke Regionális Turisztikai Egyesület Választmánya **Dr. Tóthné Pacs Vera** alelnök, Isaszeg polgármestere vezetésével szeptember 10-én tartotta ülését a gödöllői Városháza Tanácstermében. A meghívottak között volt **Dr. Czeglédi József**, a RIB főtitkára, **Tóth Gábor** országgyűlési képviselő és **Galántai László** megyei főtanácsos is.

A közel három órás tanácskozáson a Választmány jóváhagyta az Egyesület 1998 I. félévi költségvetéséről készült beszámolót és határozott az 1998 évi költségvetési tervének módosításáról, a londoni székhelyű Business Leaders Forumtól elnyert 3.000.- dollár keretösszegnek megfelelően. A Választmány tudomásul vette **Dr. Kovács Dezső** írásbeli tájékoztatóját a Business Leaders Forumtól elnyert *Új turisztikai régió születik* c. pályázat szakmai és pénzügyi feladatai megvalósításának tervezetére vonatkozóan, megbízta **Dr. Marián Miklós** tanácsnok urat a PHARE PARTNERSÉG és az ECOS-OVERTURE program koordinátori feladatainak ellátására. A Választmány foglalkozott a Tourinform Iroda vezetőjének a koncessziós jogok érvényesítési nehézségeire való hivatkozással benyújtott kérelmével.

A Választmány elfogadta a Pest, Komárom, Nógrád megyei **Regionális Idegenforgalmi Bizottság (RIB)** elnökének felkérését, amely alapján az Egyesület Választmánya ellátja a RIB Területi Bizottságának feladatait. **Dr. Czeglédi József**, a Közép-Dunavidéki RIB főtitkára gratulált az egyesület munkájához. Megítélése szerint *az egyesület országos viszonylatban kiemelkedő, magas színvonalú munkát folytat, mely nemzetközi összehasonlításban is elismerésre méltó*. A RIB főtitkára - mint a Nemzeti Idegenforgalmi Hivatal bécsi képviselőjének volt vezetője - megfelelő külföldi tapasztalatokkal rendelkezik és így van összehasonlítási alapja is. Elmondta, hogy *Ausztriában 1500 településen található nonprofit tevékenységet folytató idegenforgalmi szervezet, melyek finanszírozását a tartományi törvények segítségével biztosítják. A M.o.-on jelenleg működő 95 tourinform iroda, melyek pénzügyi háttere a hazai idegenforgalmi szervezetrendszer működési zavarait érzékelteti - nem pótolja a kistérségi nonprofit, gazdasági funkciót ellátó szervezeti rendszer kiépülésének hiányát*. **Dr. Czeglédi József** tájékoztatta a jelenlévőket a RIB tevékenységéről és terveiről is. *Alapvető feladatuk a már működő kistérségi turisztikai szervezetek segítése, a hatékony működés kialakítása. Fontosnak tartotta megjegyezni, hogy minden kis-*

térségben egy-két nagyobb feladat megvalósítására koncentrálnak elsősorban. El szeretné érni, hogy minden, idegenforgalommal rendelkező településen megfelelő információ álljon rendelkezésre. Az adatbázisnak, prospektusoknak, helyet kell biztosítani a kistépüléseken is, pl. a Polgármesteri Hivatalban, vagy a Műv. Házban. **Galántai László** javasolta, hogy a Választmány adjon rendszeresen információt a *Duna-kanyar* c. lap részére.

A testület megbízta **Becsei Miklóst**, **Kuti Józsefet** a Választmány tagjait és **Kereszti Ferencet** a Kistarcsai Kulturális Egyesület elnökét az Egyesület képviseletével a RIB Marketing, Kulturális és Sajtó Bizottságaiban.

Bárd István, az egyesület szervező titkára felvette, hogy *a kistérségi szervezetek és a tourinform irodák megfelelő működésének nélkülözhetetlen szakmai és pénzügyi feltétele néhány törvény meghozatala ill. módosítása. Ezek közül kiemelte a turizmustörvény megalkotásának jelentőségét, az önkormányzati és közhasznú szervezetekről szóló törvény módosításának szükségességét, továbbá a tourinform irodák alaptervekenységének kiegészítését szolgáló programszervezési és közvetítői tevékenység engedélyezésének igényét*. **Tóth Gábor**, az aszói körzet országgyűlési képviselője kérte, hogy az egyesület kezelje kiemelten a *Galga mentét*. *Felajánlotta, hogy megfelelő fórumok elé terjeszti a törvényjavaslatokkal kapcsolatosan elhangzott észrevételeket*.

Ezután beszámoló hangzott el az Egyesület AG-RI-EXPO-n és Dunakanyar-EXPO-n történt részvételéről, és egy nagyobb figyelmet érdemlő fórumról. A Felügyelő Biz. Elnökének, **Perna Pálnak** kezdeményezésére a **Regionális Vállalkozói Fórum augusztus 29-én Mogyoródon** a Ring Fogadóban tartotta tanácskoztatóját. Azon többek között részt vett a régió több polgármestere, az érintett országgyűlési képviselők - **Dr. Gémesi György**, **Salamon László**, és **Tóth Gábor** - továbbá a Pest Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Alelnöke, **Oláh László**. Napirenden szerepelt a térség ipari, mezőg.-i, kereskedelmi és idegenforgalmi jellegű hazai kis- és közép-vállalkozásainak működését elősegítő jogi, pénzügyi és szakmai környezet kialakításának elősegítését célzó intézkedések elősegítése.

A Választmány tudomásul vette **Bara Attila** a ROMbrandt Multimédia Kft ügyvezető igazgatójának ajánlatát, miszerint a ROMbrandt Kft pályázatot ad be az Egyesület nevében a Magyar Turizmus Rt.-hez az Egyesület információs rendszerének bővítését célzó feladat finanszírozása céljából. A ROMbrandt Kft a pályázati önrészt, mint az Egyesület tagja kívánja biztosítani. A Választmány jóváhagyta - a Tourinform Iroda vezetője által készített - az Egyesület nevében a Magyar Turizmus Rt.-hez beadandó 1999. évi egyesületi kiadványok finanszírozását elősegítő pályázat benyújtását.

A legutóbbi ülés óta tizenketten kérték tagfelvételüket az egyesületbe, a Választmány valamennyit megerősítette. Végül a Választmány tudomásul vette **Perna Pál** Felügyelő Bizottsági elnök tájékoztatóját, miszerint **Tóth Gábor** országgyűlési képviselő úr ígéretének megfelelően helyreigazítást kért annak érdekében, hogy a Turai Hírlap következő számában az Egyesület pénzügyi elszámolására vonatkozó, megalapozatlan és félreérthető nyilatkozata helyreigazításra kerüljön. **Kuti József**

Árpád kori temetőt találtak

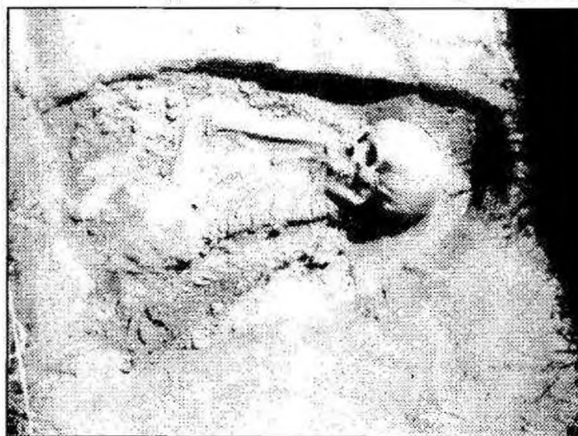
1998. augusztus 10-én kint jártunk az ásatás helyszínén, és interjút készítettünk az ásatást vezető Tari Edít régésznel. Az ásatás Tura határában történt mintegy 1 ha területen.

- Miért kezdték el a munkálatokat? Mi volt az előzménye ezen eseményeknek?

- A terület az aszói Petőfi Sándor Múzeumnak a gyűjtőterülete. Ketten vagyunk kint az ásatás helyszínén: Kulcsár Valéria és én. Volt egy régebbi feltárás, mely során ehhez a korabeli templomhoz és temetőhöz tartozó falnak a területén találtak egy XIII. századi nemesi udvarházat. Ezen felül találtak még különféle korszokát, cserépedényeket, kulcsokat, övesatot, nyilcsúcsot és egy bronzkori mérleget. Az udvarház kettős osztású, 12 m hosszú, keskeny épület volt. Ennek a lelőhelynek a neve Szent György Part lett. Készült a területéről egy régészeti topográfia és ennek keretében találták meg a mostani lelőhelyet. Közben a falubéliek már emlegették, hogy leletekre bukkantak. Így került ismét a figyelem középpontjába ez a falu.

- Pontosan milyen időségek ezek a leletek?

- Ezek Árpád kori leletek. Most itt, ahol éppen ásunk, volt egy Árpád kori templom körülötte temetővel. A középkorban csak a templom köré volt szabad temetkezni, így a temető egy bizonyos kerítésen belül volt használatos. Hogyha ez betelt, akkor egymás fölé temetkeztek. Itt a templomot még egyelőre nem találtuk meg. Pont egy hete kezdtük el a munkát. A felszín leletek alapján biztos, hogy volt itt templom, de attól tartunk, hogy annyira lepusztult az erózió következtében a rom teteje, hogy már az alapozási ároknak a helye sincs meg. A templom körüli sírokból elég sokat megtaláltunk, így biztos,

FOTÓ: Éliás Zoltán

FOTÓ: Seres Csilla

hogy jó helyen ásunk. Most még több árkot húzunk és tovább próbálkozunk. Két domb közötti mélyebb részben volt a templom. Egyrészt ott eleve volt egy nagyobb mélyedés, majd kitermelték onnan a köveket az alapozáshoz, emiatt - teljesen irreálisan - a legmagasabb rész legalulra került. Tehát az erózió komoly gondot jelent. Az lenne logikus, hogyha itt a terület magasabb részén lenne a templom. Rögtön az első árkunkból kiderült, hogy még csak habarcsos törmelék sincs itt, hanem helyette a lankás részen található, ahol a temető is van. Most ez azt jelentené, hogy az egykori dombnak a közepe máshol volt, de ez kevésbé valószínű, mert ez itt egy facsoportokkal védett terület. Ami valószínűbb az az, hogy itt legalább másfél méterrel magasabb lehetett az egykori felszín. A templomokat abban az időben kb. 1 méter mély alapozásra építették, s ha itt másfél méterrel elkopott, akkor pont eltűnt a templom alapja is. Most itt néhány objektum előkerült, ennek a bontása folyamatosan zajlik, és próbáljuk tisztázni, melyik rétegnek milyen korszak felel meg. Valószínű, hogy az Árpád kori temető alatt van még egy korábbi település nyoma is, mely a talaj sötétebb részében nyilvánul meg. Azt hiszem a feltárással egy kicsit elkéstünk, mert kb. 50 évvel ezelőtt lényegesen több mindent lehetett volna megtalálni. Nagyon sok mindent tönkretettek a nagyüzemi gépek is, mert több földtáblát összeszántottak.

Válóczyné Pásztor Szilvia - Válóczy Ákos

VIDEÓFELVÉTELI KÉSZÍTÉS!

Családi, baráti összejövetelek, valamint eljegyzés, lakodalom, keresztelő videófelvétel készítését vállalom.

/Korrekt, elfogadható árral/

☎ 06-30/641-765

1998. október 23-24-én Tura volt az egyik állomáshelye, annak a lovastúrának, amely az 1848-49-es szabadságharc emléktúrájaként szerveződött. A polgármesteri hivatal és a művelődési ház dolgozói, az óvodások, óvónők, általános iskolások, pedagógusok tekintélyes létszámú gyülekezete fogadta a vendégeket. A legkisebbek még egy kis szénát is hoztak a megfáradt „paciknak”.

Ismeretes, hogy itt esett el 1849. július 20-án Perczel Mór seregéből, a Tolsztoj tábornok vezette orosz sereggel szembeni ütközetben Szele Andor és 17 társa, akiknek síremléke a Honvéderdőben található. Nekik és a szabadságharcban hősiessé küzdő 31 turai katonának és 320 nemzetőrnek állít emléket a Piac téren lévő emlékoszlop. (Forrás: Vigyázó Kör Füzetek I.) Mindkét helyen huszárröltözéknek megfelelő díszegyenruhában helyezték el a tisztelet koszorúit a

lovastúra résztvevői CSOBOLYÓ MIKLÓS csapatvezetésével, akivel riportot készített SERES MÁRTA és PÁLINKÁS ILDIKÓ a Turai Hírlap számára még az itt tartózkodásuk alatt.

- Elsőként kérjük, mutassa be a csapatot, célkitűzéseit, a tagokat!

- A csapat neve: Közép-Európai Történelmi Lovastúra. Ez a lovastúra azért jött létre, hogy az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emlékhelyeit ill. csatáinak a helyszíneit körbelovagolja. A csapat ez év április 29-én indult el God községből egy tanyáról, a főszponzor tanyájáról, s azóta egyfolytában úton vagyunk. Idáig 3200 km-t tettünk meg. Eredetileg 18 lóval indultunk és 17 fővel, jelenleg 15 lovunk van és 11 ember. A többiek elkoptak a hosszú út alatt. A csapatban eredetileg volt négy erdélyi fiatalember, két orosz és két vajdasági, a többiek magyarok voltak. Az oroszok hazamentek, az egyik vajdasági is, így a négy erdélyi fiatalember maradt és a vajdasági kislány, a többiek magyarok. A csapatban gyakorlatilag két lány van: a vajdasági lány népművész, a magyar lány pedig Vendéglátóipari Főiskolás, aki halasztott egy évet, hogy erre a túrára el tudjon jönni. A négy erdélyi fiatalemberből kettő kovács, ők kovácsolják a patkókat és ők verik fel a lovak lábára. A harmadik erdélyi fiú újságíró, népművelő, fotóművész, sportember. A negyedik kaszkadőr. Azután van két hivatalos gépkocsivezetőnk. Két gépkocsink van: egy Niva terepjáró és egy Gazella típusú kisteherautó. Van még egy tanulónk, ő ipari iskolában lötenyésztés szakmát végzett, ő ért a lovak egészségügyi állapotához, ezért Doki a beceneve. Az egyik fogathajtónk Felgyőről jött, ő magángazdálkodó. Én pedig rendőr vagyok.

- Melyek voltak azok a kritériumok, melyek alapján be lehetett kerülni a csapatba, csatlakozni lehetett?

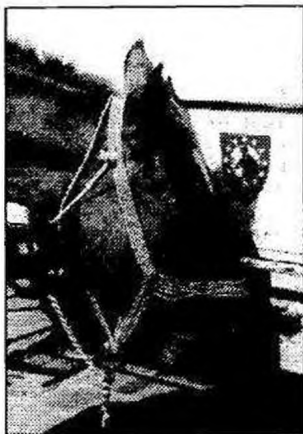
- Megfelelően örülnek kellett lenni. Valamilyen szinten érteni kellett a lóhoz. A két gépkocsivezetőt kivéve valamilyen szinten mindenki ért a lóhoz, vagy sportol, vagy edz, vagy tenyészt. Nagyon fontos volt a kiválasztásnál az a szempont, hogy egy ember lehetőleg több dologhoz is értsen. Én például lovasedző vagyok, lovagolok, főzök én vagyok a szakács is -, és mint írnom is teljesítek feladatot. Elég sokan jelentkeztek, és elég sokan el is mentek. Ilyen egyszerű volt az egész. Hat hónapja vagyunk úton, mint említettem több mint 3000 km után vagyunk, ezért nagyon elfáradt a csapat. Sokan azt hitték, hogy ez egy délibábos kirándulás lesz. Ezzel szemben mi minden nap lovagolunk, lovaskocsin, sátorban alszunk, mindig a ló az első és nem az ember. Egy idő után az embernek teli van a batyuja az egészsel. Búdósek vagyunk, koszosak vagyunk, hármennyre megfürdik az ember, beleissza magát a bőrébe a lószag. Igazándiból elhúzódnak tőlünk az emberek, minthogy csatlakoznának. Itt a lányok is fiúsítva vannak, nincsenek megkímélve. Ha csak annyira nem, hogy minden lány két fiú között aludhat, hogy ne fázzon annyira. De még így is rettentően lehet fájni, pedig rajtuk van egy anorák, egy hálózsák, pokrócok. Általában én főzök, de egyébként minden munka meg van osztva.

- Egy korábbi történelmi vonatkozású túrájukról, azaz Muraj Antalról és az Uralról meséljen egy kicsit!

- 1995-ben volt egy csapat, amelyik az Uralból hazalovagolt. Az volt a neve, hogy Óseink Útján Lovascapat. Annak a csapatnak is én voltam a kapitánya. Tóni barátunknak jutott eszébe, hogy kellene szervezni egy újabb történelmi lovastúrát. Ezt meg is tette, így az ő kezdeményezésére járjuk végig ezt a szabadságharcos útvonalat. Egy darabig ő is lovagolt velünk, azután visszament.

- Tura előtt milyen állomáshelyeket érintettek?

- Budapest, Pákozd, Sukoro, Balaton-felvidék, Mór, Győr, Komárom. Azután nem engedtek át minket Szlovákiába és így végigjöttünk a határ mellett egész Ipolytarnócig. Ott még egyszer megpróbáltuk a határátlépést, de ismét sikertelenül. Ipolytarnócon van egy kis határátkelő, ahol a losonci polgármester megbeszélte a határőrökkel, hogy átkelhessünk huszárruhában - ugyanis ott töltöttünk két napot -, majd visszafelé se essen hántódásunk. Onnan tovább Tokajig. Átkeltünk a magyar-román határon, megjártuk a Király-hágót, lementünk egészen a Déli-Kárpátokig. Hosszasan lehetne sorolni, a tervezett útvonal ugyanis 54 települést tartalmazott, melynek legnagyobb részét végig is lovagoltuk. Annyi változás van, hogy nem 6-án, hanem 5-én lesz a megérkezés és a koszorúzás a Hősök terén délelőtt, délután pedig a Várban egy ünnepélyes fogadás.

- Milyen segítséget, szponzori támogatást kaptak az út megvalósításához?

- Szponzorok vannak vagy kétszázötvenen. Volt, aki adott 2 kg cukrot meg 1 kg zsírt, volt, aki lovakat adott kölcsön, volt, aki pénzt adott. Amikor mentünk Romániába, egy új megállított bennünket, ideadta a névjegykártyáját és kezünkbe nyomot 5 millió lejt. Mondta, hogy magyar és sirva fakadt, hogy ilyen kezdeményezést ő még nem hallott, nem látott. A Dömösi-hágónál odacsoszogott két mama - eléggé zivataros idő volt - és hoztak 2 dl pálinkát, 1/2 l olajat, meg 1 kg cukrot. Sok ilyen volt. Ők is szponzorok. Az is szponzor, aki ezt a lovaskocsit legvártotta, az is, aki adott öt lovat, az is, aki 1 millió forintot, de az is szponzor, aki a 2 dl pálinkát adta.

- Kik és hogyan látták vendégül a csapatot egy-egy településen?

- Általában önkormányzatok. Néha maszekok is. Romániában nagyon sok templom fogadott bennünket. Egy nagyon kedves ismerősöm a Magyarországi Katolikus Egyházak Tanácsának főtükára, Bóna Ottó úr. Indulás előtt őt kértem meg, hogy értesítse a településeket. Tizenhét püspöki megyének írt levelet, majd azok a hozzájuk tartozó településeket, egyházközségeket kiértésítették. Voltunk katolikusoknál, reformátusoknál,

unitáriusoknál, és így tovább. Nagyon sok helyen kopjafát szenteltek, zászlót szenteltek. Itt van nálunk egy nagyon szép magyar zászló, amit még a háború előtt vittek el a magyar katonák és elásták. Egy öreg néni hozta ki és sirva ideadta nekünk. Erdélyben szentmiséket celebráltak a tiszteletünkre.

- A lovokról feltétlenül ejtsünk szót!

- Mint említettem 18 lóval indultunk. Hármat ezek közül visszavittünk az ócsai alaptáborba. Csontszerkezeti hibák, lábproblémák miatt nem hírták. Mind magyar tenyésztésű, magyar fajta lovak természetesen: gidránok, nőniuszok, kishéri félvér, magyar félvér, furiózó. Ehből áll össze a csapat. Nem mellőzöttem, de az volt az alapfel, hogyha már magyarok vagyunk, akkor magyar lovakkal túrázzunk. Próbálunk úgy élni, mint a huszárok. Előtte nagyon sokat lovagoltunk. Egyszer a Kigyós-patak környékén lovagoltunk két hetet a fiúkkal, és egy nomád jurta táborra bukkantunk, ahol rengetegen tettek-vettek, fűrtak-faragtak. Mindent ők csináltak a saját kezükkel. A tejet megvették egy közeli tanyáról és abból túrót, tejfölt, vaját készítették. Emellett ruhát varrtak. Lefotóztam és mikor hazamentem, mutatom a feleségemnek - aki pedagógus egyébként -, hogy milyen lököttekkel találkoztunk. Erre mondja nekem: - Te, Miklós figyelj, ez egy ilyen professzor, olyan tanár, stb! - Micsoda?! Mi meg ott majdnem lehülyéztük őket. (Óriási nevelésben törtünk ki persze.) Kiderült, hogy ők próbáltak úgy élni, mint az ősmagyarok. Azt kutatták, hogyan élhettek, saját maguk kísérleteztek. Pl. ha túrót eszik két hétig, akkor mi lesz a gyomrával. Ha kézzel varrja a ruhát, hol fogja törni, stb. Mi is egyfajta ilyen bolondként próbálunk úgy élni, mint a huszárok. Menetben, kitaláltuk a menetetést, a menetvágat, a lóháton való evést, tehát egy csomó olyan dolgot, amit a huszárok annak idején is csináltak. Hiszen, ha menni kellett, akkor menni kellett.

- A nyereg alatt puhítják a húst!?

- A nyereg alatt lovat puhítunk, a nyereg felett pedig magunkat keményítjük.

- Vannak-e hasonló tervek a jövőre nézve?

- Nem tudom, mert vannak szomorú tapasztalataink is. Például ebben a túrában nem engedtek be bennünket Szlovákiába többszöri próbálkozás ellenére még úgy sem, hogy az indulás előtti két-három hónapban már meg volt a vonulási engedélyünk. Kimaradt a délvidék is az ottani feszült helyzet miatt. A főszponzorunk azt mondta, hogy a túrának ezt a kimaradt másik felét - az évforduló folytatásként - jövőre is be lehetne járni, de én nem hiszem, hogy ezt a csapatot még egyszer így össze lehetne rántani egy éven belül. Jó pár évnek el kell telni ahhoz, hogy az emberben leülepedjen ez az egész, és otthon is rendezze a dolgait. Mert mindenki otthagytta a családját, munkáját, egzisztenciáját, anyagilag borzasztó nagy kiadás volt ez mindenkinek.

- Félig vadidegen emberek ilyenkor összejönnek. A kapcsolatoknak a túra után vége is van, mindenki megy haza? Vagy ez tart a túrát követően is?

- Természetesen mindenki megy haza. A túra folyamán egy hetes, egy hónapos időtartamokra is csapódtak hozzánk, de mindenki megadta a címét mindenkinek, volt, aki még sirt is. Az itt maradt 11 ember között, elég erős barátságok alakultak ki, ők tényleg a legelszántabbak. Pl. van egy barátunk, aki tanyát vett a Hargitán és megkért néhányunkat, hogy segítsünk majd tatarozni az ott felépült házat. Ha egyszerre nem is tud meghívni mindenkit, de apránként vendégül látja a csapat tagjait. Biztos vagyok benne, hogy lesz még találkozó. Itt haraggal nem lehet elválni ezek után.

Örvendek, hogy a magyarországi lovaskultúra, amelynek honfoglalásunk óta hagyományai vannak történelmünkben, ismét létjogosultságot kap. Csobolyó úrtól tudtuk meg, hogy vannak más, hasonló jellegű kezdeményezések is hazánkban. Remélhetőleg, a '48-as emléktúra résztvevőinek izgalmas útibeszámolóját könyv formájában is megismerhetjük majd, melynek alapjául Csobolyó Miklós útinaplója szolgál - saját elmondása szerint. De nekünk, turaiaknak jóleső már csak arra is gondolni, hogy az attrakciónak számító szüreti felvonulás alkalmával hány helyi gazda tud kivonulni a fényesre csutakolt „paripákkal” és feldíszített hintókkal, lovaskocsikkal, még ha rövidebb útvonalat is kell végigjárnium. (Ezúton is köszönetemet szeretném kifejezni az ezévi felvonulás résztvevőinek: Géczy Jánosnak, Józai Gábornak és fiának, Lajtos Jánosnak, Maldrik Pálnak és Tibornak, Nagy Tóth Istvánnak és gyermekeinek, Sára Andrásnak, Szilágyi Mihálynak és fiának, valamint Újvári Istvánnak.)

Seres Tünde - FOTÓ: Seres Csilla

„Kicsi voltam, mikor én megszülettem...”

TURAI ÉNEKMONDÓK

PEST MEGYEI NÉPDAL-volt szeptember 20-án Galgahévíz melletti művelődési ház öröme mellett szakmai véle-
bokról, Hévízgyörkről, Kar-
ról, Fótról, stb. érkező fellépő
MACZKÓ MÁRIA közel egy
júsági Néptáncsoporttal,
kult meg a Turai Énekmon-
detben csak a táncokhoz
el, majd meghallva a munká-
az elemi erővel megszólaló

gét, Maczkó Mária másfajta kihívás elé is állította a csoportot. A megelőlegezett bizalmat tisztességgel meg is szolgálták, amint az a DR. LÁZÁR KATALIN (MTA Zenetudományi Intézet Népzenei Osztályának tudományos munkatársa) és DÉVAI JÁNOS (Magyar Rádió Népzenei Szerkesztőségének vezetője) alkotta zsüri szakmai véleményezéséből kiderült. Az ünnepi eseményen jelen volt Balázs Gusztáv újságíró, a Népszabadság Pest Megyei Krónika munkatársa, aki így írt erről lapja 1998. szeptember 28-i számában:

„ - A stílusos éneklésével kitűnő, a vidék dalainak eredetiségét hűen őrző kartali és hévízgyörki asszonykórus mellett számomra a turai utánpótlás szerezte a legkedvesebb élményt – kapcsolódott beszélgetésünkbe Dévai János, a Magyar Rádió Népzenei Szerkesztőségének vezetője. – Meglepő számomra, hogy a fiatalok ennyire érdeklődnek a népdal, a népzene iránt. Mindig újra tanulják az idősebbektől a hagyományanyagot, amely így a generációk közvetítésével fennmarad. Igaz, már nem a családokban, hanem a színpadon, bizonyos alkalmakkor él tovább, de tovább él. A turai énekmondókat, tizenéves lányokat a falu szülte, Maczkó Mária vezeti. A kiváló népdalénekest rendszeresen hallhatjuk a rádióban. S mintha a galgahévízi színpadról is az ő hangja szállna közénk.

Van olyan lány közöttük – helyeselt Lázár Katalin -, akinek hasonlít a hangja Máriáéra. Általában megfigyelhető, hogy a tanítványok átveszik az énektanár stílusát. Sokszor elmondom, hogy „saját felvételtől” kell tanulni, olyan anyagból, amit helyi énekes ad elő. Maczkó Mária a turaiak számára ilyen eredeti forrásnak számít, hiszen ő belenőtt a falu hagyományába.” (S.T.)

Népművelésért-díj

DR. BALÁZS JÓZSEFNÉ

„DR. BALÁZS JÓZSEFNÉ közel 30 éve – már megalakulása óta – a Hévízgyörki Asszonykórus vezetője. Augusztus elején a faluban szárnyra kapott a hír, mely szerint Hámori József művelődési miniszter küntetésben részesíti őt augusztus 20-a alkalmából.” – olvasható a szeptemberi Hévízgyörki Hírmondóban. A 76 éves nyugdíjas tanítónő, Magdi néni Turán kezdte tanítói munkáját. Itt meghatározó zenei élmények érték, elsősorban – a népzenei és népművelői mozgalomban máig jó példaként emlegetett – Kovács László személyében. A turai éveket Magdi néni számára a háborús események szakították meg. Örömmel hallunk róla hírt ismét, s köszönettel vesszük településünk és népdalaink szeretetét kifejező tiszteletteljes szavait.

Megérdemelten vette át Szent István király ünnepén a Magyar Köztársaság Nemzeti Kulturális Örökség Minisztere által adományozott NÉPMŰVELÉSÉRT-DÍJAT. Tura község nevében ezúton gratulálunk! (S.T.)

PADLÓSZÖNYEGVÁSÁR!

4 m széles, új padlószőnyeg: 450 Ft/m² 2 m széles PVC: 590 Ft/m² – 1190 Ft/m²

3-4 m széles PVC: 990 Ft/m² – 1190 Ft/m²

Lábtörölők és egyéb kiegészítők reklámáron. Kiállításról visszaszedett padlószőnyeg: 250 Ft/m²

TURA BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI HÁZ

1998. NOVEMBER 20. (PÉNTEK) 9.00-16.00 óráig

Tel.: 06-20/9437-918; 06-20/9574-585; 06-76/457-676

Életének 78. évében elhunyt
a Nagyváradi Tanítóképzőben diplomát szerzett

BAGÓ MIHÁLYNÉ

nyugdíjas tanítónő.

Aranka néni Tura Nagyközség Ön-
án „Turáért Emlékérem” címmel
akik a háború alatt, ha kellett taní-
tópótolták, majd a háború vé-
gére újjáépítették a kastélyiskolát. A taní-
hivatásszeretetet az „50 éves Arany-
koronázta meg. Egykori beszélgeté-
fogalmazott: „Bolondos jószág vol-
talhattam utolsó találkozásunkkor
délyállapotnak örvendő töltötte el a
nában. Emlékét megőrizzük. Nyugodjon békében! (S.T.)

kormányzata 1995. Augusztus 20-
tüntette ki. Egyike volt azoknak,
tók voltak, s ha kellett, az orvost-
geztével romjaitól megtisztították és
tás ismét megindult, s a hűséget, a
diplomás pedagógus” kitüntető cím
sünk alkalmával Aranka néni így
tam mindig.” S valóban ezt tapasztal-
is. Élete befejező szakaszát jó ke-
turai Időskorúak Szociális Ottho-

A tél közelségében

ŐSZI MONDATOK

SZEPTEMBER VÉGE: Az általános iskola nevelőtestülete, az iskola technikai,
valamint adminisztratív és konyhai dolgozói **tanulmányi kirándulás**-on vettek
részét. Elsősorban Sárospatak nevezettségével ismerkedtek, majd hazafelé Tokaj városát is
felkeresték. (T.P.)

OKTÓBER 3.: Az **Idősek Világnapja** alkalmából a Bartók Béla Művelődési Ház jótékonyági estet
rendezett Erdélyi Ágnes, Brecz Annamária konzervatóriumi növendék (hárfa-zongora), Kuti Mihályné nyugdíjas
népdalköre, Dolányi Anna ovis és kisiskolás néptáncsoportja, Skuczi László ifjúsági néptáncsoportja és Maczko
Mária énekmondói közreműködésével. A 20.000,- Ft-ot meghaladó bevételt az Idősekért Turán Alapítvány javára
adományozta a rendezőség. (S.T.)

OKTÓBER 4.: **ÖTévesek** lettek a Turai Komédiások, a Turai Duma, a négyes ikrek, a Kaszap István
Cserkész-csapat és a Népszabadság Magazin. Közös születésnap programjukról részletes beszámoló Takács Pál
tollából a 16. oldalon. (S.T.)

OKTÓBER 6.: **VÉRTANÚINK EMLÉKÉRE**

Iskolai tanulmányaink során minden évben október 6.-án az Aradon kivégzett 13 tábornokra, valamint a Pesti vértanúra
gr. Batthyány Lajosra emlékeztünk. Ezek a tisztességgel és magyarságtudatunk formálásával eltelt napok mély nyomot
hagytak bennünk. Talán még a kivégzettek névsorára is emlékeztünk, de hogy e napon, lelkükbe ma is gyertyát
gyújtókra figyelhessünk, tisztává kell tennünk értelmünket. Most, hogy néhány sorban méltatjuk eleink nagy tetteit,
nem csak a vértanúságot és a vértanúkat emlékezzük, hanem azokra a nagy dolgokra figyelünk, amiért ők az ellenség
kivégzőosztagának golyózáporát állták. Harcoltak a szabadságért, nemzetét kovácsolták a többnemzetiségű országot, a
nemzetnek felelős minisztériumokat állítottak és szolgálták azt a népet, azt a hazát, amely megbízta őket. Tetteikért,
eredményeikért emlékezzünk rájuk, vértanúhaláluk gyűjtse fel bennünk a hála apró, fényeket gyújtó lángját. *Válóczy Á.*

OKTÓBER 11.: **EGYHÁZKÖZSÉGI HÍREK**

1998. október 11-én Mátraverebély Szentkútra zárandokoltak egyházközségünk tagjai. Közel háromszáz hívő utazott
autóbuszal és jó néhányan személyautóval keltek útra. A Mária-tisztelet hívja évről évre a zárandokokat erre a kegy-
helyre is. A Cserhát és Mátra találkozásánál elterülő dombos részen épült fel ez a templom és szerzetes rendház, ame-
lyet Nagy Lajos király alapított a XIV. század közepén. (V.Á.)

A tél közelségében

ŐSZI MONDATOK

OKTÓBER 11.: SZÜRETI FELVONULÁS

Vasárnap 15 órakor kezdődött a felvonulás az ovisok, általános iskolások és az ifjúsági néptáncsoport részvételével. A menet a művelődési háztól a Tabánon keresztül a Falumúzeumig, majd megfordulva a Sportpálya mellett a kastély irányába haladt a Zsámboki út közepéig, majd ott újabb forduló következett, hogy letérhessen a Park utca. s onnan a Kossuth Lajos úton át vezető végállomás, a Piac tér felé. Már teljesen besötétedett, mikor az utolsó megállónál táncoltak a résztvevők a Galga zenekar muzsikájára. Sajnálatos, hogy a felvonulást követő mulatságra a lakosság részéről szerény érdeklődés mutatkozott. (S.T.)

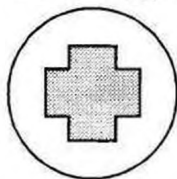
FOTÓ: Seres Csilla

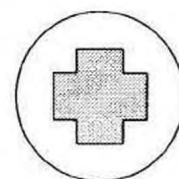
OKTÓBER 23.:

„Ne aludj el még, az árnyék visszatérhet” – figyelmeztetnek folyamatosan bennünket Földes László. Hobo szavai. A műsort szerkesztő és előadó fiatalok szinte forradalmi ifjakká váltak a színpadon azon az ünnepen, melyet a legmosztohábnak tekintenek nagyon sokan, mintegy figyelmen kívül hagyva az egykori demokratikus törekvések súlyát egészen napjainkra, a szabad parlamenti és helyhatósági választásokra is vonatkoztatva. Köszönet a színpadi munkájuk által is méltón megemlékező fiataloknak: Diligens Juditnak, Erdélyi Katalinnak, Gregori Évának, Hangodi Szilviának, Kis Ferencnek, Lévai Józsefnek, Lukács Péternek, Nagy Rolandnak, Pálincás Ildikónak, Pásztai Zoltánnak, Pecze Anikónak, Sági Évának, Sára Gábornak, Seres Mártának, Szénási Istvánnak, Sente Tamásnak, Tóth Mihálynak, Tóth M. Tamásnak. (S.T.)

OKTÓBER 27.: VÉRADÁS

VÉRT ADOTT: 31 fő
 MEGJELENT: 37 fő
 NEM FOLYT LE: 0
 KISZÜRT: 6 fő
 LEVETT VÉR: 31 fő (450 ml lefolyt/fő) = 13.950 ml
 ELSŐ ALKALOMMAL ADOTT: 0

NOVEMBER: JELES NAPOK

A Turai Hírlap szerkesztősége szeretettel köszönti névnapjuk alkalmából az Erzsébeteket és a Katalinokat!

A Turai Komédiások VI. Táborra

Óregerdő, 1998. augusztus 3-10-ig

Aki már dolgozott valamely gyermektáborban vezetőként, nagyon jól tudja, hogy a vezetői feladatok nem korlátozódnak csupán a tábor néhány napjára. Egy jó tábor megköveteli, hogy hetekkel, esetleg hónapokkal előbb induljon meg a szervezőmunka és a táborozás befejezése után is még nagyon sok feladat vár a tábor vezetőire. Jól tudom mindezt, hiszen több, mint három évtizede dolgozom táborvezetőként, ennek ellenére még a korábbiaknál is nagyobb gonddal készültem az idei VI. komédiástáborra. Ez nem véletlen, hiszen ez a tábor a százharmincadik volt életemben, ahol vezetőként dolgoztam. Külön nagy örömet jelentett számomra az, hogy e tábor első vezetője **Diligens Károlyné**, a leánya és a tábor résztvevői között vezetőként részt vett a vejem is, táborlakóként pedig mind a négy unokám. És még egy, ami számomra ezt a táborrendkívül kedvessé teszi! Ez nem más, mint az a csodálatos tanyavilág, ahol inunáron hatodik alkalommal töltöttük el ezt a néhány napot. Itt várnak bennünket, itt számítanak ránk, itt és ezen a jászvári vidéken elismerik munkánkat. Hat éve dolgozom együtt a komédiásokkal és nyugodtan elmondhatom azt is, hogy munkájuk, szellemiségük, lelkesedésük engem nagyon kedvezően érint. Az, hogy ilyen jó közösséggé tudtak válni ezek a leányok és fiúk elsősorban a rendszeres próbáknak, a gondosan előkészített fellépéseknek és azt hiszem, az Óregerdőn eltöltött tábori napoknak is köszönhető.

Az idei tábor is úgy kezdődött, hogy a kora reggeli órákban nyeregre szöktünk a több mint 40 főt számláló társaság, majd 38 km-es kerekezés után felcsendülhetett a kedves induló a táborudvarban: *Házára találtam...* Aztán az első strandolás után megkezdődött a felkészülés a nyitó táborüzenre, ahol az újonnan megalakult tábori munkacsoportoknak be kellett mutatkozniuk, majd el kellett énekelniük tábori indulójukat. Nekem a legjobban az URÁKHUSZ-ok és a hat törpék bemutatkozása tetszett a legjobban. De valamennyi csoport ötletes összeállítással örvendeztette meg a zsűrit és a tábor összes résztvevőjét. A további napok délelőtti szakmai foglalkozásokkal teltek el. Az elméleti beszélgetések mellett szituációs gyakorlatok, izgalmas jelenetalkotások, felejthetetlen játékok tették még inkább vonzóvá. A szakmai foglalkozások keretében készült fel a kicsik is és a nagyok is arra az előadásra, amelyet a tanya lakói és az idelátogató szülők részére készítettek elő. A délutáni strandolás után érdekes vetélkedők egész sora várta a komédiásokat. Az egyik nap például leány és fiú szépségversenyt rendeztek olyan kikötéssel, hogy a leányok versenyébe csak fiúk, a fiúk versenyébe pedig csak lányok nevezhettek be. Mondanom sem kell, hogy mindenki vállalta a "megmérettetést" és végül **Szikura Tomi** nyerte a „leányok” koronáját míg a legszebb fiú címet **Szilágyi Linda** kapta meg. Sokan esküdtek arra, hogy **Varga Évinek** és **Szénási Pistinek** is a dobogón lett volna a helye. Egy másik késő délutánon szellemi árverést szerveztek. A kapott zsetonok felhasználásával olyan fogalmakat kellett, illetve lehetett megvásárolni, mint példá-

ul a család, hazaszeretet, a béke, a betegség, a háború, vagy a sok gyermek. Majd a megvásárolt fogalmakból a csoportoknak egy jelenetet kellett összeállítani, és társaiknak bemutatni. Nagyon izgalmas lehetőség volt a tábori szolgáltatások igénybevétele is. Volt egészségügyi tanácsadás, párkereső szolgálat, szépségszalon aerobic-kal, horoszkóp és protokoll szolgáltatás is. Ez utóbbi jelentősége csak akkor derült ki, amikor a szülők megérkeztek a táborba és nekik is igénybe kellett venniük a szolgáltatásokat. Az apukáknak például úgy kellett a tábor kapun áthozniuk anyukát, mint annak idején az esküvő után hazatéréskor, az anyukáknak viszont be kellett mutatni, hogyan tudnak hullahoppozni. Az egyedül érkezett apukáknak a fekvőtámasz területén kellett remekelniük. Azt hiszem, hosszú évek múlva is vissza fognak emlékezni a táborozók a videóklipp-készítés eseményeire. Itt az volt a lényeg, hogy a csoportoknak egy megadott vidám muzsikára kellett egy mozgalmos, jelmezes videóklippet készíteni. A bemutatott produkciók arról győzték meg, hogy ezek a fiatalok annyi kreativitással, vidámsággal, és ötletgazdagsággal rendelkeznek, mint a profi előadók. Azután ismét megindultunk Déryné nyomában a Jászvári községében, hogy bemutassuk a *Külvárosi legenda* c. darabunk rövidített változatát. A legnagyobb sikert ismételtén a jászjókóhalmi fellépés jelentette, ahol teltház és szűnni nem akaró tapsok kísérték a produkciót. Az előadás végére megtudtuk, hogy a 200 km-el távolabb üdülő polgármester, **Fodor István** – megszakitva üdülését - hazautazott, elismerését fejezte ki és megajándékozta a csoportot. A tábori bemutatókon a környéken lakó tanyasi emberek nagyon jól szórakoztak, a szülők pedig először láthatták az itt készült két darabot. A kicsik a *Három pösze lány és három együgyű fiú* című, a nagyok a már Turán is jól ismert *Harangöntő* című bohózatot mutatták be.

Takács Pál

Ötévészek randevúja

Kiállítás, vetélkedő, ünnepi műsor

Az általános iskola gyermek fotóköre tulajdonképpen „lopta” az ötletet, amikor hozzáfogott a **Turai Ötévészek Randevújának** megszervezéséhez.

A **Népszabadság Képes Magazinjában** ugyanis egy pályázat jelent meg **Ötévészek lettünk** címmel, amely a lap születésnapját volt hivatott izgalmasabbá tenni. Amikor szó esett arról, hogy két fotósunk, **Kállai Erika** és **Vidák Éva** részt vesznek ezen

a fényképes riportpályázaton, eszünkbe jutott valami. Nevezetesen az, hogy Turán is vannak ötévészek, akik tulajdonképpen riportalanyai lehetnének a megírandó pályázatnak. Hamarosan számba is vettük ezeket, így találtunk rá az öt éve rendszeresen megjelenő iskolaújságunkra, a **Turai Dumára**, a **Turai Komédiásokra**, akik immár ötödik darabjukkal léptek a közönség elé, nemrég ünnepelte megalakulásának ötödik évfordulóját a **Kaszap István cserkészcsapat** és végül, de semmiképpen sem utolsó sorban ötévészek a világhírű turai **négyes ikrek**, akik az óvoda kedvencei. Így hát nem volt nehéz, kis nevelői segítséggel elkészíteni a pályázatot, amely ugyancsak megnyerte a lap szerkesztőinek tetszését, olyannyira, hogy elfogadták a mi riportereink meghívását, amely egy randevúra invitálta a helyi ötévészek mellett a lap szerkesztőségét is. Hosszú és kemény készülődés előzte meg az október első vasárnapjára tervezett randevút. A komédiások azonnal felajánlották, eddigi darabjaikból egy színes összeállítást készítenek és egyben bemutatják a legújabb musical, a **Külvárosi legenda** rövidített változatát is. A műsorhoz csatlakozott a cserkészcsapat is és kiváló szavalójukat, **Gólya Ágnes** nevezték be a rangos műsorba. Nem maradtak le a kiskomédiások sem, ők egy új kis vidám műsorral készültek. Mindezt meghallva a nagyok sem akartak a vidámságokból kimaradni, ezért a tábortan előkészített Harangöntő című bohózzattal színesítették a szépen alakuló műsort. Most már csak az volt a kérdés, hogy milyen ajándékkal lepjék meg az ünnepeltet. Hamarosan született erre is megoldás. Összegyűjtöttük a csoportból azokat a szavalókat, akik valamilyen országos versenyen szereztek díjat, és győztes verseik köszöntötték virágcsokrok helyett az ötévészeket. A művelődési ház vezetője, **Seres Tünde** nem feledkezett meg a kicsikről sem, így hát egy különleges emeletes torta is bekerült az ünnepi műsorba.

FOTÓ: Seres Csilla

Egy ilyen ilusztris ünnep nem rendezhető meg vetélkedő nélkül. **Szarvas László** tanár, a

vetélkedők nagy mestere hozzá is fogott egy olyan vetélkedő összeállításához, amely nem csak a szereplő, de a néző gyermekeknek is sokáig felejthetetlen élmény marad. Aztán még hátra volt az ünnepi köszöntő. Erre - felkérésünkre - **Seszták Sándor** iskolaigazgató vállalkozott. De hát, tessék megmondani, hogy mit ér egy ekkora ünnepség kiállítás nélkül! Természetesen ez is bekerült a most

már egész napos programba.

Végül elérkezett a várva várt nap. A vetélkedőn az illetékes ötévészek mellett részt vettek a **Galga Expedíciósok** is (ők éppen ötször ötévészek). Az izgalommal és humorral fűszerezett vidám vetélkedőt végül is a **Turai Duma** csapata nyerte meg, de a zsűri ajándékát egy díszes Népszabadság pólót valamennyi vetélkedő gyermek kapott a nagyon „szigorú” zsűritől, melynek elnöke a **Képes Magazin** egyik szerkesztője volt, tagjai pedig **Sára Istvánné**, a **négyes ikrek édesanyja**, valamint **Békési István**, az általános iskola tanára. A délutáni program már három órákor kezdődött, a kicsinyek műsorával. Ezt követte a kiállítás megnyitása, ahol **Diligens Károlyné** főkomédiás mutatta be a közel 40 tablót és a tárgyi emlékeket, amelyek egy-egy előadás, vagy tábor felejthetetlen eseményeit őrzik. Az ünnepségre 5 órákor került sor. Az iskolaigazgató hangsúlyozta, hogy nagy jelentőséggel bír ez a mai ünnep, hiszen községünk hírnevét nagyban növelő ünnepeltéről szól a mai megemlékezés... És most egy pillanatra megszakítom a beszámolót, mert egy meglepetéssel rúkkolt ki a komédiások kuratóriuma, melynek elnöki tisztségét **Lukács Gábor** főtechnikusunk vállalta. A kuratórium ugyanis egy díjat alapít, amelynek az a feladata, hogy a jövőben minden évben átadja a legkiválóbb komédiás(ok)nak az Örökös tagság kitüntető címet a vele járó serleget, és oklevelet. Első alkalommal az alábbi komédiások kapták meg a kitüntetést: **Diligens Judit**, **Diligens Melinda**, **Gólya Ágnes**, **Sági Éva**, **Kuti Balázs**, és **Pásztai Zoltán**... Aztán az előzetes elképzelések szerint zajlottak tovább az események, vagyis a színpad sokszínű táncokkal, dalokkal, és egyéb vidámságokkal gazdagodott. Talán egyetlen szépséghibája akadt e mozgalmas pillanatnak, sajnos a község vezetői elfelejtettek az ünnepségben részt venni, bár más településeken egy-egy előadás ünnepelésre buzdítja a vezetőket is.

Takács Pál
Alsó FOTÓK:
Takács Pál

**Östermelőkre vonatkozó jogszabályok
Az östermelői igazolványról**

Ki lehet östermelő ? Mezőgazdasági östermelő lehet az a magánszemély, aki a 16. életévét betöltötte, és a saját gazdaságában a törvényben felsorolt termékek előállítását nem egyéni vállalkozóként végzi és ennek igazolására östermelői igazolvánnyal rendelkezik. **Az östermelői igazolvány kiváltása, érvényessége:** Az igazolvány a bevezetés első három évében (1997-1999. években) történő első kiváltáskor ingyenes. Az östermelői igazolványhoz szükség van: a személyi igazolványra, az adóazonosító kártyára, és a gazdasági kamrai tagságról szóló igazolásra (ha a magánszemély valamelyik gazdasági kamara tagja.) Az östermelői igazolvány lehet: egyéni vagy közös östermelői igazolvány. Az 1998. január 1-től kiadott igazolványt a gazdajegyző - az év első napjától érvényesíti. Ha azt az adott év március 20. napja előtt állítja ki - a kiállítás napjától kezdődően érvényesíti. Ha azt március 20. után állítja ki. **Az östermelői igazolványok 1999. december 31-ig érvényesek,** így az östermelőnek a gazdajegyzőt csak akkor kell felkeresni, ha új értékesítési betétlapot kell váltania (ezt elegendő megtenni az adott évben történő első értékesítés előtt), vagy az előző évben már beírt választásához képest más adózási módra akar áttérni. **Az elveszett vagy megrongálódott igazolvány helyett a gazdajegyzőnél új igazolvány kiállítását kell kérni.** Ha az östermelő **lakeime megváltozik,** az östermelő az új lakóhelye szerinti gazdajegyzőnél kérheti a nyilvántartás módosítását. Ez a gazdajegyző hivatalból intézi a mezőgazdasági östermelő adatnyilvántartó lapjának áthelyezését a saját nyilvántartásába. **Az igazolvány használatának szabályai:** A kiállító az értékesítési betétlapra felvezeti az igazolvány számát, az adott év jelölésével és sorszámmal látja el, továbbá a kiadott értékesítési betétlapról nyilvántartást vezet. **Az értékesítési betétlapra** a mezőgazdasági östermelői terméket felvásárló kifizető és a mezőgazdasági östermelő jegyezhet be adatokat. **A felvásárló** az östermelői termék vétele esetén, az értékesítési betétlapra a kiállított bizonylat alapján folyamatosan jegyzi be, az értékesítés időpontját, a kifizetett összeget, a bizonylat számát, nevét (cégnévét), valamint a bejegyzéseket aláírással hitelesíti. **A mezőgazdasági östermelő** az értékesítési betétlapra negyedévenként bejegyzi azon értékesítésének általa vezetett bevételi nyilvántartása szerinti összesített összegét, amelyeket a negyedév utolsó napjáig nem kifizetőtől, östermelői termék ellenértékéért az adott negyedévben kapott, továbbá időrendben mindazokat, amelyeket bármely ok miatt az értékesítési betétlapra a kifizetők nem jegyeztek be. Elvégzi az értékesítéseknek az adóelőleg-fizetési kötelezettség teljesítéséhez szükséges összegezését. Az értékesítési betétlapot az adóév végét követően az értékesítések összegezésével, az üresen maradt sorok áthúzásával a mezőgazdasági östermelőnek **le kell zárnia.** Az értékesítési betétlapot az értékesítés igazoló bizonylatokkal, tételes költségelszámolás esetén a kiadásokat igazoló számlákkal, illetőleg más, az adókötelezettséggel kapcsolatos bizonylattal, saját feljegyzéssel (pl. az adóelőleg-fizetéshez alkalmazott jövedelemszámitással) stb. együtt az östermelőnek kell megőriznie. *Ruszkai János, gazdajegyző*

Komposztaprító kölcsönzése

Iskolák és óvodák részére komposztkörjárat szervezése
Pedagógiai környezeti-nevelési segédanyagok
Munkánkat az **Ökotárs Alapítvány, a Kelet-Európai Független Környezetvédelmi Alapítvány** és a **Milieucontact Oost-Europa Alapítvány,** valamint **Galgahévíz Polgármesteri Hivatala** támogatja.
SZENTANDRÁS
GALGAMENTI NÉPFŐISKOLA ALAPÍTVÁNYA,
2193. Galgahévíz, Fő út 106., Tel. (28) 460-276
Számlaszám: 65900152 - 1301179

Az agrártámogatási rendszer továbbfejlesztéséről

Szakmai berkekben ma már közkézen forog az a tervzet, amelyet a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumban készítettek az agrárágazat pénzügyi szabályozó rendszerének 1999. évi továbbfejlesztésére. Írásomban néhány olyan új elemre hívnám fel a figyelmet, amelyet nem árt, ha a gazdák már most, a jövő év tervezésénél figyelembe vesznek.

1./ Támogatásban csak az a termelő részesülhet, aki előzőleg regisztráltatta magát. Ennek lényege, hogy a mezőgazdasági termelők kitöltenek egy ún. **azonosítási törzslapot,** amely az elmúlt évi árbevétel, a használt földterület nagyságát, az állatállomány db-számát, a foglalkoztatottak számát tartalmazza. Aki az adott évben támogatást kíván igénybe venni, annak a regisztrációs nyomtatvány **támogatási adatlapját** is ki kell töltenie. A támogatási adatlapon kell szerepeltetni mindazon adatokat és hatósági igazolásokat, amelyeket a támogatások igénybevételehez a jogszabályok előírnak. A regisztráció szempontjából mezőgazdasági termelőnek tekinthető az a földhasználó, aki legalább 1 ha szántóterületen - vagy ennek megfelelő rét-, legelő- és ültetvény területen - gazdálkodik. Mezőgazdasági árbevétele eléri a 0,5 millió Ft-ot és az összes árbevételből 60 %-ot meghaladó mértékű a mezőgazdasági tevékenység árbevétele.

2./ A támogatáshoz való hozzájutás egyszerűsítése érdekében a normatív jellegű támogatásokat **automatikus rendszerben** folyósítják. Ez azt jelenti, hogy a regisztrált termelők maguk számítják ki a szóban forgó támogatást és a gazdajegyzővel ellenjegyeztetik. Ez együtt jár az eddiginél szigorúbb és gyakoribb **utólagos ellenőrzéssel.**

3./ A támogatási rendszer alapvető új eleme a **termőföld művelési támogatása.** Ezt a támogatási formát azok a termelők vehetik igénybe, akik meghatározott szántóföldi árnövények termelésével foglalkoznak. Mértéke üzemmérték szerint differenciált: 20 ha szántóterület alatt 15 ezer Ft/ha, 20-50 ha szántóterület 12 ezer Ft/ha, 50 ha szántóterület felett 8 ezer Ft/ha. A támogatás igénybevételenek feltételei: - regisztráció, - a megtermelt búza értékesítésére 1999. február 28-ig szerződést köt, vagy kijelenti, hogy a megtermelt búzáját saját gazdaságában használja fel. A búza vetésterületének legalább 40 %-án igazolhatóan fémzárolt vetőmagot vet, számlával igazoltan növényvédőszer és műtrágyát vásárol, - az 50 hektárt meghaladó őszi búza vetésterülettel rendelkező termelő búza vetésterületét az 1997-98 évihez képest 10 %-kal csökkenti. Felhívom a gazdálkodók figyelmét, amennyiben élni kívánnak a támogatási lehetőséggel, az őszi munkálataikat az itt közölték szerint tervezik és végezzék. A támogatások ügyintézésében segít a gazdajegyző. *Ruszkai János g.j.*

☒ **GAZDA OLDAL** ☒ **GAZDA OLDAL** ☒ **GAZDA OLDAL** ☒

**Novemberi teendők a házi kertben
és a borospincében**

Növényvédelem. Az őszi, lombhulláskori permetezések másodszori elvégzése réztartalmú szerekkel. (Bordóilé + kén, vagy rézoxiklorid) A lehullott lombot gyűjtjük fóliazsákba, tegyük hozzá kevés földet és zárjuk le. Tavasszal már talajtakarításra is felhasználhatjuk, nem fog fertőzni. A fák törzsét és vastagabb ágait 5 %-os mézszoldattal meszeljük be. Az oldathoz adjunk 2 % réztartalmú növényvédőszerrel és 5 % agyagot. A fák koronái alatt ásonyom mélységben forgassuk meg a talajt, hogy a talajba húzódo kártevőket a fagy elpusztíthassa. A *diófa* és a *gesztenyefák* levelét csirázás gátló hatásuk miatt használjuk fel természetes gyomirtóként utak, kerítések alatti sávok stb. gyomtalanítására, átlag 10 cm-es földtakarással, 5 cm-es vastagságban. Fagymentes időben még telepíthetünk *gyümölcsfa csemeték*et, és *szőlőt* is, de *kajszit* és *őszibarackot* már ne telepítsünk. Azt hagyjuk tavaszra. Az örökzöldek telepítése is eredményesebb tavasszal, amikor a gyökérzetük gyorsan regenerálódik, s nem fenyeget a kiszáradás veszélye. A talaj kedvező fizikai állapota esetén végezhetjük az őszi talajmunkát. Ha módunkban áll szerves trágyát is adagolni, úgy azt szórjuk meg szuperfoszfáttal és káliumtartalmú műtrágyával, hogy védve legyenek kimosódás ellen, szerves kötés révén. Ne rétegesen állítsuk be a szerves trágyát, hanem az ásás során keletkező rézsüre elosztva, csapadékhiány esetén ne égessen és ne penészedjen, mert ilyen esetekben árt a növényzetnek, bármi legyen az. Ugyanakkor egyenletes elosztásban ilyen probléma nem következik be és a fejlődő növényzet gyökérzete a talaj bármely szelvényében hozzájuthat a szükséges tápanyagokhoz fejlődése során. A hónap második felében jól előkészített talajban (ágyásokba) vethetünk *petrezselymet* és rövid tenyészidejű télálló *borsófajtát*, valamint ültethetünk ki nagyobb méretű *dughagymát*, kora tavaszi fogyasztásra. A sorok közét takarjuk meg érettebb, morzsálékosabb komposztal, vagy istállótrágyával, legalább 5 cm-es vastagságban. Ez megvédi a talajt a kiszáradástól (Mert ez okozza a nagyobb kárt, nem a fagy!) és véd a hőingadozással együtt járó gyökérzetpusztulástól. Saját vetőmag előállítására céljából most ültessük ki a maghozó *petrezselyem* gyökeret és a *vörshagymát*. Takarjuk meg ezt a területet is komposztal, vagy érettebb trágyával és lássuk el jelzőtakaróval is. **Borászati teendők.** Az erjedést követően mielőbb fejtjük le a borainkat a seprőről, különösen pedig abban az esetben, ha részben *szürkerothadásos szőlőből* készítettük. Az *egészséges szőlőből* készített borokat zártan tanácsos fejteni, az íz és zamanyagok minél teljesebb megőrzése érdekében. Ekkor hordóból hordóba gumicsővel történik az átfertés. A bort nem levegőztetjük. De előzetesen a fogadóhordót frissen kénezzük, s az átfertést egy vödörnyi borkénnel kezelt borral kezdjük a jó keveredés érdekében. A borkén mennyisége gyengébb alkoholtartalmú boroknál 2 dkg hektoliterenként, az erősebb (122 maligánd fok fölöttiekénél) 1 dkg/100 literenként. **A penészes szőlőből** készített borokat legalább 3 dkg borkénnel kell kezelni, s a fejtés során szellőztetni kell. Ezt úgy végezzük el, hogy a gumicső végét a felöntő edény oldalához tartjuk (vagy rögzítjük) és az edény oldalán vékonyan, filmszerűen folytatjuk a bort, hogy minél

nagyobb mértékben érintkezzen a levegővel, s ha kell ezt a folyamatot megismételjük. A hordókat öntsük tele, de még ne zárjuk le légmentesen egy hétig legalább. A hordó dugóját fordítva tegyük rá a beöntő nyílásra. Egy hét múlva vegyünk ki minden hordóból egy pohárnyi bort, s azt vigyük melegebb helységbe, ahol szemmel tarthatjuk, s amennyiben zavarosodást, illetőleg ún. barna törést észlelünk, tudjuk az eltelt időt, mert a szerint kell újabb mennyiségű borként adagolnunk, hogy mennyi idő telt el. Ha a törés csak két nap múlva észlelhető, úgy 1 dkg borkénnel kezeljük le újból borainkat, ha rövidebb idő alatt, úgy két dkg-mal 100 literenként. Egy hónap elteltével ezt a töréspróbát újra végezzük el. Közben ügyeljünk arra, hogy a hordóink mindig tele legyenek, mert a levegő, s azzal együtt az oxigén jelenléte az *ecetesedési folyamatnak* kedvez. De ez a nemkívánatos folyamat bekövetkezhet teltőlőt hordók esetén is, ha a dugókat kukoricafoszfáttal csavarjuk körül a jobb tömítés érdekében. A kukoricafoszfát ugyanis jól vezeti a levegő oxigénjét, s rajta telepítenek meg az ecetesedést okozó ecetsav baktériumok is. Ezt elkerülendő, használjunk inkább parafa dugót a csapnyílás zárásához, a beöntő nyílást viszont fúrassuk újra. (Megéri!) Egy hónap pihentetés után borainak szükség esetén derítő anyagokkal kezelhetjük, de erről majd a következő havi teendőknel fogok írni. Cs. Nagy László

**Egészséges környezetért és emberekért
környezetvédelmi tanácsadás**

Az állampolgárok környezetvédelemmel kapcsolatos kérdéseire segítünk választ találni. Keressük a környezetvédelemmel, hulladékgazdálkodással, energiatakarékosággal, egészségvédelemmel foglalkozó cégeket, vállalkozókat, kézműveseket a kistérségben. Keressük a kapcsolatot iskolai szakkörökkel, civil szervezetekkel, akik a Galga mentén a környezetvédelemmel, természetjárással, természetvédelemmel foglalkoznak. Ezen alap adatok biztosíthatják az alapos és részletes tájékoztatást. Kérjük jelezzék felénk tevékenységüket. **Szolgáltatásaink:** ~ Környezetvédelmi hírek, események a Galga mentén, országos pályázatok figyelése az Ökoszolgálat segítségével. ~ Környezetvédelmi, egészségvédelmi lapok kölcsönzése: *Lélegzet, Kukabúvár, Gaia Sajtószemle, Biokultúra újság, Környezeti Nevelési Hírlevél, Ideál-Természetgyógyászat* ~ Zöld Pók számítógépes hálózat információi ~ Pedagógusok, önkormányzatok részére a havonta megjelenő *Ökofó hírei* ~ Könyvtári kölcsönzés az egészségmegőrzés, mentálhigiéné és a környezetvédelem területét érintő könyvekből.

NÉPI METEOROLÓGIA (Folyt.)

A nappalok hossza

A fény nemcsak a növekedésre van hatással, hanem a fejlődésre is. Különböző növényekkel végzett vizsgálatok azt mutatták, hogy a növények fejlődésmenetére bizonyos esetekben döntő kihatással van a nappalok hossza. Vannak növények, amelyek csak rövid ideig tartó (8-12 órás) nappali megvilágítást igényelnek, míg másoknak ennél sokkal hosszabb (napi 12-16 órás) nappali megvilágítás szükséges a fejlődésükhöz, és végül vannak olyanok, amelyek a nappalok hosszával szemben közömbösen viselkednek. Ebből

☒ **GAZDA OLDAL** ☒ **GAZDA OLDAL** ☒ **GAZDA OLDAL** ☒

a szempontból a növényeket három csoportba oszthatjuk: vannak **rövidnappalos**, **hosszúnappalos**, és a **nappalok hosszúra közömbös növények**. A nappalok hosszának a növényekre gyakorolt hatását, illetve a növények erre adott választát **fotoperiodizmusnak** nevezzük. A fotoperiodizmus a növények szakaszos fejlődésével kapcsolatos. A növények ugyanis természetük szerint különböző hosszúságú nappali megvilágítás, illetve éjszakai sötétség hatására mennek át a fejlődésük egyik fő szakaszából a másikba, a testgyarapító (vegetatív) növekedési szakaszból a fajfenntartást szolgáló (generatív vagy reprodukív) virágképző, gyümölcs és magérelő fő szakaszba. **A rövidnappalos** növényeknek a virágzásra (generatív szakaszra) való áttéréshez 12 óránál rövidebb nappalra, helyesebben 12 óránál hosszabb éjszakai sötétségre van szükségük. Míg ezt a hatást bizonyos számú napon keresztül nem kapták meg, addig vegetatív szakaszban maradnak, és csak erősen növekszenek, de virágot nem vagy alig fejlesztenek. Az egyik kísérlet szerint a rövidnappalos szója napi 15 órás megvilágítás mellett a csírázástól számított 110. Napon virágzott, ha viszont napi 5 órás megvilágítást alkalmaztak, akkor a virágzás a 110. Napi helyett már a 27. Napon következett be. Egy rövidnappalos mexikói kukoricafajta a nyári hosszú nappalokon háznagyságúra nőtt, de termést nem hozott. Amikor **Liszenko** szovjet biológus a **termoperiodizmust** tanulmányozta, a **hosszúnappalokhoz** szokott északi származású búzafajtákkal is foglalkozott. A fiatal növényeket naponta néhány órára cseréppel befedte, ezáltal a megvilágítás időtartamát megrövidítette. Ennek hatására a virágzás és termés elmaradt. Egy ugyancsak északi

származású hosszúnappalos árpafajta 10 órás megvilágítás mellett 2 évig nőtt, csak leveleket hajtott, de kalászt nem hozott. Ugyanez az árpa napi 24 órás mesterséges megvilágítás mellett a vetés után egy hónapra már kalászokat hozott. **Rövidnappalos növények:** a szója, a gyapot, a dohány, a krizantém, egyes saláta-, paradicsom-, bab- és csemegekukorica-fajták, a görög- és a sárgadinnye, az uborka. **Hosszúnappalos növények:** általában a gabona- és fűfélék, a vöröshere, a lucerna, a borsó, a hagyma, a retek, a káposztafélék, a spenót, a mustár. **Nappalhosszúságra közömbös növények:** a gyermekláncfű, a perjefűfélék, a málna, a spárga, a napraforgó, a rizs. A burgonya hosszúnappalos növény. A hosszúnappalos viszonyok között gyorsan fejlődik, eljut a virágzásig. Csak ezután fejeződik be a burgonyaszár növekedése, csak ettől kezdve áramlanak a kész tápanyagok a föld alatti szervekbe és kezdődik meg a gumóképződés. Nyilvánvaló, hogy minél előbb megtörténik a virágzás, egyrészt annál hamarabb végbemehet a gumóképződése és korábban kezdődhet a szedés, másrészt növekszik a termés hozam, mert meghosszabbodik a tenyészidő. A burgonya fejlődését fénykezeléssel gyorsíthatjuk meg. A vetőgumót előhajtathatásához lapos ládába rakják és világos helyiségekben úgy helyezik el, hogy minél több fényt kapjon. A gumók eközben kicsiráznak, a hajtások a fény hatására egészen rövidkekké maradnak. Ezáltal a burgonya már az ültetés előtt megkapja a szükséges fényhatást, így a kiültetés után hamarabb megkezdődik a gumóképzés. *(Folyt. köv.)*

Forrás: Szuróczi Zoltán: Meteorológiáról kertészkedőknek

FELHÍVÁS!

Az elmúlt hetek csapadékos időjárása együtt járt a szabadon termő **gombák nagy mennyiségű megjelenésével**. A **GOMBAMÉRGEZÉSEK MEGELŐZÉSE** érdekében kérem, hogy csak gombaszakértő által ellenőrzött terméket vásároljanak!

Továbbá: 1998. november 30-án 10 órai kezdettel a Gödöllői Művelődési központban lesz Pest megye **AIDS világnapi rendezvénye** (Előadások, ingyenes AIDS szűrés, tanácsadás). Mindenkit szeretettel várunk.

Dr. Papp Katalin Gödöllő, Városi Tiszti Főorvos

A gödöllői FÖLDHIVATAL ÜGYFÉLFOGADÁSI RENDJE

1998. NOVEMBER 2-től technikai okok miatt

az alábbiak szerint **VÁLTOZIK:**

**HÉTFŐN
SZERDÁN
PÉNTEKEN**

délelőtt: **8.30-11.30-ig**

délután: **13.00-15.30-ig**

A hétfői nyújtott ügyfélfogadás megszüntetése biztonsági, s takarékosági okok miatt történik!

FELSZÓLÍTÁS KÖZTERÜLET TISZTÁNTARTÁSÁRA!

Tura Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
15/1997. sz. rendelete 3.§ (2); (3) bekezdése szerint

**az ingatlanokkal határos közterület
(járda, zöld sáv, nyílt árok és ennek műtárgyai, átereszt)
tisztántartásáról, rendbentartásáról,
hótól, jégtől, a csapadék elfolyását akadályozó egyéb
anyagoktól való megtisztításáról,
a feliszaposodott árkok kiásásáról
az ingatlan tulajdonosa köteles gondoskodni.**

A karbantartási munkákat évente kétszer:
tavasszal és ősszel kötelezően el kell végezni. Amennyiben a tulajdonos
ezeket a munkálatokat nem végzi el, szabálysértési bírsággal sújtható.

Ezen felül az önkormányzatok illetékes szerve
a tulajdonos költségén végezteti el a fent megjelölt munkálatokat.

Kérem a rendeletben foglaltak betartását!

Vadász Görgy, jegyző

MAGYAR SEGÉLYSZOLGÁLAT ALAPÍTVÁNY KÁRPÁLTALJA MEGSEGÍTÉSE

Számlaszám: 11742001-20039118

FIGYELEM!

Indul az

ÓVODÁS TORNA!

Minden szerdán 17.30-18.30-ig
játékos ovistornát tartunk.

Várjuk középsős, nagycsoportos óvodások,
valamint első osztályosok jelentkezését:

A Csilla FOT Ó-ban. Tel.: 28-467-874

Vagy

Demetrovics Krisztinánál
kedden, csütörtökön és pénteken
16.30-19.00-ig az iskola tornatermében

A műzsa csókja

Benke Ingridnek hívnak. 22 éves vagyok. Turán élek. Mindig szerettem a verseket, mert segítségükkel egy másik világba juthattam el. Ez az érzés vezetett engem az íráshoz, és a késztetés, hogy megmutassam, mi lakik bennem, mert talán mások is ugyanazt érzik, amit én.

Benke Ingrid: VONATON

Tatatt-tata, tatatt-tata
Ismert kattogás.
Gyermekkorod vágyainak felidézője.

És még ma is így élednek álmaid.
Fütyjel, csak egy pillanat az egész.
Beleremeg csontod s lelked.

Elindul a gépezet, álmod rád vár.
Felpörög és csak csattog,
egyre kattog, tatatt-tata, tatatt-tata.
Órjító a sebesség, de már közel a cél.
És egyszerre belevájódik tested a valóságba!

Megvan hát: elérted.
S a távolból már hallod újra,
Tatatt-tata, tatatt-tata.

(1997. július 11.)

Tied a szívem, vidd hát el!
S nem kérek rá kamatot.
Néked rendelt sorsom, hidd hát el!
Én nem okozok bánatot.

Vedd észre feléd nyitott szívem,
Mely egyedül érted dobog!
Téged szolgál mindig híven,
Ha szívedben te is így akarsz!

(1998. J. 9.)

Elpusztult csillagok fényére nézve
Saját halálomra gondolok.
Elkurvult tudásomat mérve
Önmagamba fordulok.

Magamat nézem belülről:
Miért lettem az, aki vagyok?
Valaki irányított felülről?
Lelkem álszínekben ragyog.

Szeretem az éleletem,
Mert álsággal átélhetem.
Mindazt, mit más megkíván
Mindazt, mit más megkíván.

(1998. augusztus 17.)

Hideg vesz körül.
Egyedül vagyok.
Hiányzik meleg, ölelő karod.

Sír az ég.
A rossz kisgyerek.
Sírok én is.
Ha nem érzem testedet.

Árva madárként.
Ázott tolakkal
Szívedre vágyom
Becéző szavakkal.

(1998. szeptember 15.)

Benke Ingrid: KARCOLATOK X.

El akarok tűnni ebből a világból, hisz a széplelkűeknek nincs helyük e földön.
Kiveszett a szépség, a megértés, a bizalom, nincsenek a lelkek harmóniában.
Érzem, ha tovább maradok, átalakul a lelkem fenevaddá és felfalom saját testem.

(1998. augusztus 17.)

A műzsa csókja

Kovácsnai Andrásné nyugdíjas fővárosi pedagógus. Tura számára nem teljesen ismeretlen, hiszen annak idején népművészet iránt érdeklődő iskolásaival többször ellátogattak Eszika Ilonáé nénihez turkkolni-himézni tanulni. Sok-sok év elteltével sem felejtkezett el Ilonka néni Turáról, ugyanis az általa vezetett csoportot, a budapesti Művészettársulatok Hírét ez év őszén a Galga mente településeivel megismertette. Közülük lakóhelyüknél, ahol a Falumúzeumba látogattak el is a nyugdíjas klub, valamint az ifjúsági néptáncsoport kedveskedett nekik rövid folklorműsorral. December közepén visszavárjuk őket!

Ilonka néni versei megjelentek Magyarországon a Pedagógia Szemle, az Észle, a Magyar Nemzet c. lapokban, valamint Erdélyben, Felvidéken, Amerikában, továbbá a televízióban is bemutatkozott már a közönségnek. Árvos Tünde

Kovácsnainé:

BÚCSÚ

A NYÁRTÓL

A réten még ezer
lila kikerics fakad,
de tücsök húcsúztatja
már a szép nyarat,
zizegő szénában,
a nádtető alatt,
s az aranytól terhes
chis almafákon
hallgatag esőzként
motosz az álom...

A réteken még ezer
kikerics bont szirmot,
ezer apró virág
hólogat még itt-ott
és napsugár zizzen
a dárdás füveken.
Búcsúztatd csak, tücsök,
a kékegű nyarat,
szinezüst szénában,
a nádtető alatt...!

Kovácsnainé:

A SZÉL HEGEDÜJÉN

A szél hegedűjén
az ősz dala szól:
Elszökött a szép nyár,
kacag valahol...
Almaillat leng már
át a kerteken,
könnyet lel a hajnal
a virágkelyheken...

Kovácsnainé: ŐSZ

Vetkőzik a nyárfa,
lassan hull a lombja.
Semmi kedve nincsen
táncra, vigalomra...
Kék dél felé húznak,
krúgatva a darvak,
idelent a esend is
elmélázva hallgat...
Könyörtelen ködhen
fuldoklik már a nap,
a levelek némán
öledbe hullanak...
Sápadó szirmokon
reszket hűvös harmat,
az ezüst csillagok
lán sírni akarnak...
Borong a bús erdő,
vetkőzik a nyárfa,
rőt avarra hullik
színarany ruhája...

SPORT SPORT SPORT SPORT

LABDARÚGÁS

FELNŐTT CSAPAT:

Az elvárás a mezőny első fele – és ott vagyunk!

PILISVÖRÖSVÁR-TURA: 2-2
Kemény, sportszerű mérkőzés volt.

TURA-WILKER LIG. SE: 0-0
Egyenrangú ellenfelek küzdelme jó játékkal.

DUNAHARASZTI-TURA: 2-0
A Dunaharaszti katlanban minden csapat nehéz ellenféllel ta-

lálkodik. A legnagyobb ellenfél itt a játékos volt.

TURA-TÁPIÓSZENTMÁRTON: 1-2

A játékos itt is nagyot lübbantott.

POMÁZ-TURA: 0-1

Végre korrekt játékosot kaptunk. A pálya botrányos. A játék az iszapbirkózásra hasonlít.

A bajnokság előrehaladtával egyre több a sárgalap miatti eltiltás és a sérült. Mindezek okozta nehézségeket még fokozza egyes játékosok korrektnek nem nevezhető működése. Az élet minket igazol azzal, hogy egyre több csapat meri felvállalni a sajtóban nyilvános bírálatukat.

IFI CSAPAT: Az edzőprobléma megoldódott. **Sukaj Zsolt** a felnőtt csapat tagja vállalta fel, hogy foglalkozik az ifi csapat játékosaival. Heti két edzésen szinte száz százaléka a részvétel. Reméljük eredményes lesz.

Eredmények:

PILISVÖRÖSVÁR-TURA: 4-0

TURA-WILKER LIGET SE: 1-1

DUNAHARASZTI-TURA: 2-3

TURA-TÁPIÓSZENTMÁRTON: 0-4

POMÁZ-TURA: 3-1

SERDÜLŐ: Generációs probléma egyes játékosok fegyelmezetlenségé.

ERDŐKERTES-TURA: 3-1

TURA-BAG: 3-2

ASZÓD-TURA: 7-2

TURA-VÁCSZENTLÁSZLÓ: 2-2

VERESEGYHÁZ-TURA: 9-2

SZADA-TURA: 2-4

ELŐKÉSZÍTŐ:

TURA-GÓLIÁT FC: 1-11

TURA-ERDŐKERTES: 1-9

DÁNY-TURA: 3-4

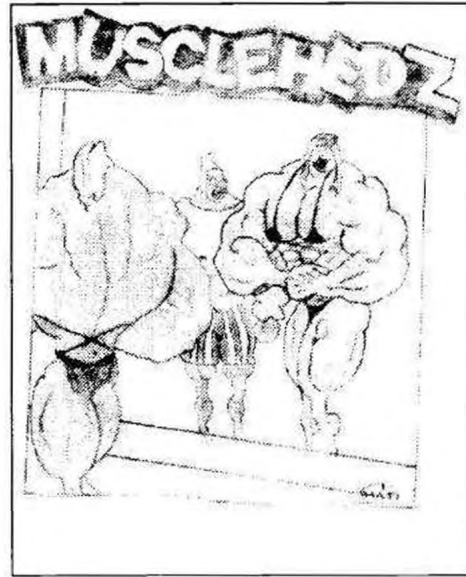
TURA-VERESEGYHÁZ: 9-1

Nehéz dolguk van a piciknek a hatalmas pályán. Nagy részük 1988-89-es születésű kezdő játékosok, akik 1985-86-os nagyfiúkkal veszik fel péntekenként a harcot. Már sikerült nyerni is. Az eredményektől szerencsére nem csüggednek, a visszavágóra várnak. Kitérésüknek eredménye lesz. 1-2 év múlva ők lehetnek a legjobbak.

TURAI KSK ELNÖKSÉGE

TESTÉPÍTÉS 7.

T
E
S
T
É
P
Í
T
É
S

T
E
S
T
É
P
Í
T
É
S

SZABAD SÚLYZÓ, KÁBEL VAGY GÉP?

Hosszú távon valószínűleg nem számít, hogy az ember egykezes súlyzót, vagy kétkézes súlyzót, vagy gépet használ-e kizárólagosan, azonban a magam részéről azt tanácsolom, hogy minden lehetőséget próbáljunk meg, beleértve a gépeket is. Természetesen, vannak olyan gyakorlatok, amikor nincs más lehetőség, mint valamilyen különleges szerkezet alkalmazása. Például igen

nehéz lenne a guggolás egykezes súlyzóval, vagy csigás géppel, mivel ezt a gyakorlatot tökéletesen csak egy nehéz, kétkézes súlyzóval lehet kivitelezni. Ha a fentiek közül valamelyik mégis különb a többinél, az talán az egykezes súlyzó, mivel lehetővé teszi, hogy külön csak a test egyik oldalát edzük, és ez feltétlenül nagy előny. Azzal, hogy egyszerre csak egy oldalt dolgoztatunk, az adott izomra erősebb idegi impulzust tudunk irányítani. Ezzel elérhetjük, hogy azt nagyobb erőfejlesztésre készítsük, és természetesen az erősebb összehúzódással a növekedés ingere is erősebbé válik. Ez igen könnyen szemléltethető. Ha valaki 70 kilóval tud végrehajtani egy kétkézes gyakorlatot, akkor azt várnánk, hogy 35 kilós egykezes súlyzóval képes elvégezni ugyanazt. Meglepve tapasztaljuk azonban, hogy 40-45 kilógrammal is menni fog, amely visszazárva két kézre 90 kilónak felel meg!

Hogy mi ennek a jelenségnek az oka? Az idegi impulzus, amely a bicepsz összehúzódását eredményezi, nem oszlik meg a két oldala között, mint amikor a kétkézes súlyzót alkalmazzuk. Ez egy arányosan erősebb összehúzódást eredményez az egykezes gyakorlatok esetében.

ARNOLD ÉS A TESTÉPÍTŐK 13 PARANCSOLATA!

AZ IGAZI TESTÉPÍTŐ:	A „LÁTSZATBADIS”:
1./ Mindig akkor visel övet, amikor nagy súlyokkal dolgozik, hogy a hátfájást kivédje.	1./ Csak azért hord övet, hogy megtartsa a súlyos ebédek nyomán elnehezült hasát.
2./ Azért vesz fel kesztyűt, hogy ne csússzon a keze a vasakon, megelőzze a kérgesedést.	2./ Azért van rajta a kesztyű, hogy megóvja az ujjain hordott gyűrűket.
3./ Azért gyúr, hogy szép formás legyen a teste.	3./ Azért súlyozzik, hogy saját magának tessen.
4./ Amikor gyúr, izzad.	4./ Amikor gyúr, olyan, mint a mosott rongy, legszive- sebben oxigénsátorba feküdne, hogy magához térjen.
5./ Mikor súlyt emel, véletlenszerűen, akaratlanul nyög.	5./ Azért nyög, hogy leplezze a gyomorhangjait.
6./ Kényelmes, bő ruhákat hord, hogy megkönnyítse az edzést.	6./ Minden ruhadarabjával a legutolsó divatot követi, számára mindegy, hogy szoros, kényelmetlen a viselet.
7./ Az izzadságot lemosva magáról állandóan tusfürdő illata van.	7./ A túlzott dezodorhasználat, kölniszag és hajszelé jellemzi.
8./ Azért néz a tükörbe, hogy megállapítsa, mennyit fejlődtek izmai.	8./ Azért néz a tükörbe, hogy megállapítsa mennyivel lett szebb, vonzóbb...
9./ Proteintartalmú italokat iszik, hogy vízháztartása rendben legyen, a szükséges energia-utánpótlást biztosítsa.	9./ Azért iszik, hogy leöblítse a torkán a süteményeket, az édességeket.
10./ Azért olvassa a szaklapokat, hogy tanácsokat kapjon, ötleteket merítsen edzései folytatásához.	10./ Azért olvassa a szaklapot, hogy tippeket szerezzen: milyen pózokban tetszelegjen mások, no és saját maga előtt.
11./ Rendszeresen, hetente legalább háromszor edz.	11./ Akkor foglalkoztatja az izmait, amikor éppen semmi más dolga nincs.
12./ Gyúrás közben csak alkalmanként beszélget társa- ival, akkor is azért, hogy ápolja baráti kapcsolatait, új szisztémákat, edzésmódszereket ismerjen meg.	12./ Csak alkalmanként szakítja meg csevegését, akkor is azért, hogy ellenőrizze, nem ment-e piszok a körme alá.
13./ Az edzés után ellazultnak, erősnek érzi magát.	13./ Fáradtnak érzi magát, s betegnek az állkapocsgörccstől, amit a sok fecsegéstől kapott.

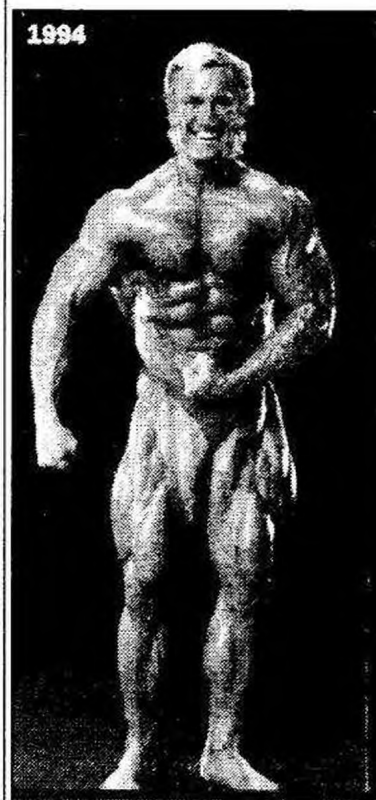
STAR PROFIL: TOM PLATZ – a lábkirály

Két csemény jut világosan eszembe, amint visszaemlékezem edzésem első napjára. Az első az a nap, amikor megkaptam Arnold Schwarzenegger karedzéséről szóló könyvecskéjét. Heteket kellett várom, amíg megérkezett. A másik az a nap, amikor Tom Platz lábedzési kézikönyvét találtam postaládámban. Alig hittem a szememnek, amikor végül is a kezemben tartottam a könyvecskét. Tom lenyűgöző lábainak fotói még mindig élénken élnek emlékezetemben. Négyfejű combfesztítő izmai majd szétrepesztették sportnadrágja varrásait. Combhajlító olyannak látszottak, mintha acélhuzal kötegek lennének. És gyémánt alakú vádlija, metszetten és elkülönülve a legfinomabb drágakőhöz hasonlított. A testépítők számára Tom Platz volt az, ami a Chrysler társaság egykori elnöke, Lee Iacocca volt az amerikai autógyárosoknak: egy fantasztikusan tehetséges ember, aki fizikai és vállalkozói adottságait és újító tehetségét addig soha nem látott magasságokba emelte. Valahányszor komoly testépítők az edzés igazi intenzitásáról és lenyűgöző lábfejlesztésről beszéltek, csak egyetlen emberre gondolhattak – Tom Platzra.

Eddig elért címei: 1973. MR. ADONIS II. hely 1973. MR. Iron Man I. hely 1975. MR. Michigan I. hely 1976. MR. Amerika VII. hely+a legjobb lábnak járó cím 1977. Santa Monica II. hely+a legjobb lábnak járó cím 1978. MR. Amerika II. hely+a legjobb lábnak járó cím 1978. MR. Universe I. hely+a legjobb lábnak járó cím 1981. MR. Olympia III. hely+a legjobb lábnak járó cím 1982. MR. Olympia VI. hely+a legjobb lábnak járó cím

...Az emberek, akik tréningezni látnak, azt mondják: Tom, te úgy edzel, mint Mike Mentzer vagy Robby Robinson. Tulajdonképpen a Weider féle ösztönös tréning elvét követtem éveken keresztül. Maximálisan súlyt venni a kézbe, aztán addig csinálni a gyakorlatot, míg majdnem kiesik a kezünkből. Ha így meg tudsz csinálni 8-10 sorozatot testrészenként, akkor valami emberfeletti tettel azért, hogy bajnok légy! A teljesítményérzés jó érzés. Sok ilyen siker tesz teljes egészével tökéletes fizikumná. Tudom, hogy több gyakorlatot nem lehetett volna csinálni és hogy 100%-os erőbedobással dolgoztam. Ez fejlődést jelent. Kontaktusban lenni az izommal és létrehozni egy agyizom kapcsolatot, hogy többé ne váljon szét a két dolog. Nem csupán izmaidat edzed, hanem az akaratodat is! Te lettél az izom, belülről tudod, érzed, hogy nőni akarsz!”

Szénási Hátas István

A HADIROKKANT SZÖVETSÉG
minden hónap első hétfőjén
10-14 óráig FOGADÓÓRÁT tart
a turai műv. házban.
Következő: DECEMBER 7-én.

ANYAKÖNYVI ADATOK:

Születés:

Csörgi Annamária (1998. 09. 27.)
Hajdú Bence (1998. 08. 06.)
Kiss Hajnalka (1998. 07. 21.)
Kátai Vivien (1998. 09. 12.)
Meleg Eszter (1998. 09. 05.)
Mezei Csaba (1998. 08. 26.)
Rajzinger Ádám (1998. 09. 04.)
Rácz Tifani (1998. 08. 06.)
Sallai Réka (1998. 08. 31.)
Sima Nikoletta (1998. 08. 29.)
Sóti Ármin (1998. 09. 15.)
Suki Alex (1998. 08. 18.)
Szénási László (1998. 09. 14.)
Szilágyi Henrietta (1998. 09. 14.)

Házasságkötés:

Szabadka Zsolt - Vidák Elvira
Szénási János - Rácz Mónika
Teller István - Gács Anita
Tóth-Máté Imre - Seres Zsuzsanna

Halálozás:

Bagó Mihályné, (78 éves) Szt. István út 62.
 sz.: Kitta Kiccedea Aranka
Csörgi László (71 éves) Liszt F. u. 8.
Gyügyei Mihályné, (30 éves) Lehel u. 8.
 sz.: Csorba Magdolna
Király István (57 éves) Délibáb u. 10.
Koronka Géza (76 éves) Magdolna u. 1.
Köles László (74 éves) Kossuth L. út 12/a
Könye Mária (76 éves) Vörösmarty u. 34.
Mészáros Sándor (45 éves) Arany J. u. 26.
Németh József (67 éves) Ady E. u. 5.
Patai Kálmán Jenő (57 éves) Patak u. 1.
Péter József (73 éves) Rákóczi F. út 120.
Szaszkó István (58 éves) Tüzér u. 70.
Szilágyi Mihály (82 éves) Kaszinó tér 4.
Tóth Mihály (76 éves) Verseny u. 9.
Vidi József (77 éves) Jókai M. u. 14.

Csilla FOTÓ TURA
 (Kossuth L. u. 4. ☎ 28/467-874)

- FEJHALLGATÓ HAMA
 MH 457: 950,-
 MH 458: 1.490,- (MONO-SZTEREO kapcsolás)
 Studioline TV: 3.050,-
- MICROCASSETTE
 TDK MC90: 490,-
- MIKROFON HAMA
 DM-15: 1.920,-
 DM-36: 2.650,-
- FÉNYKÉPEZŐGÉP CANON AF8
 (MOTOROS, önkioldós): 14.990,-
 + ajándék tok, film
- FÉNYKÉPEZŐGÉP CANON BF-7
 (MOTOROS): 13.990,-
- FÉNYKÉPEZŐGÉP NIKON AF230
 (DÁTUMOZÓS, MOTOROS): 15.200,-
- FÉNYKÉPEZŐGÉP HAMA
 (FÉLAUTOMATA): 2.990,-
- FÉNYKÉPEZŐGÉP YASHICA
 ZOOMATE 70: 26.600,-
 ZOOMATE 105: 44.900,-
- FLOPPY
 SONY 2HD: 825,-
 TDK MF-2HD: 950,-
- FOTÓALBUMOK, ELEMEK, FÉNYKÉPKERE-
 TEK, AUDIO- ÉS VIDEOKAZETTÁK, FOTÓS
 TÁSKÁK, stb. SZÉLES VÁLASZTÉKBAN
- IGAZOLVÁNYKÉP, GYERMEK- ÉS
 ESKÜVŐI FOTÓK készítése
- FILMKIDOLGOZÁS RÖVID HATÁRIDŐVEL

NÉZZEN BE HOZZÁNK!

**Hirdetési és reklámlehetőség a
 TURAI HÍRLAPBAN:**

1/1 oldal:	6.000,- Ft
1/2 oldal:	3.000,- Ft
1/4 oldal:	1.500,- Ft
1/8 oldal:	750,- Ft

Hirdetésfelvétel: Bartók Béla Műv. Ház Tura

A Turai Hírlap vásárlási helyei:
 Könyvtár, Posta, Piac tér (Átsné), Takarékszövetkezet, Elías Zoltán
 (Petöfi tér 7.), Sláger ABC (Zsámboki út), GSZ Pékség, Napsugár
 Élelmiszerüzlet (Régi vásártér 15.), Zagoni Market (Táncsics M.
 út 45.), Baranyi & Fiai Kft. „Élelmiszerbolt” (Zsámboki út 35.),
 Galga ÁFÉSZ 304. sz. ABC (Rákóczi út 26.)

TURAI HÍRLAP - kulturális és közéleti havilap
 Kiadja: Tura Nagyközség Polgármesteri Hivatala
 Felelős kiadó: Tóth István polgármester
 Szerkesztőbizottság:
 Válóczyné Pásztor Szilvia, Seres Tünde, Takács Pál, Válóczy Ákos
 8. évfolyam 8. szám - Nytsz.: B/BHF 567/P/91.
 Levélcím: Polgármesteri Hivatal 2194. Tura, Petöfi tér 1.
 Bartók Béla Művelődési Ház 2194. Tura, Bartók tér 3.
 Készült: 600 példányban a RÓ-L.A Kft. nyomdájában Valkón
 Felelős vezető: Rózsavölgyi Sándor